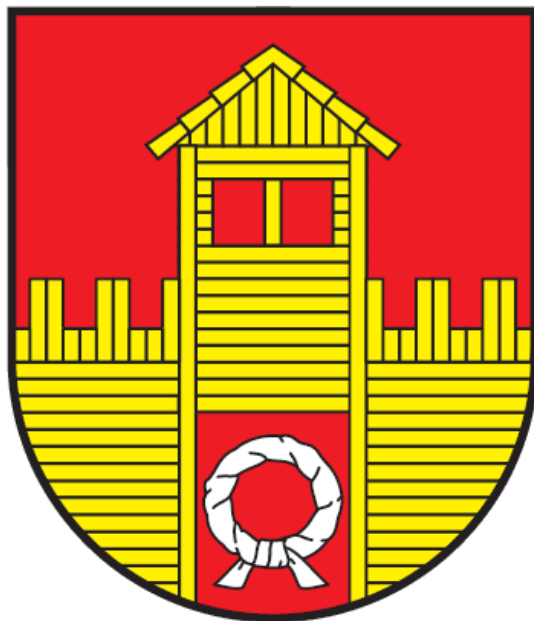

GMINA RYPIN

Raport o stanie Gminy Rypin

---

w roku 2023

Wójt Gminy Rypin

Rypin, maj 2024r.

„Raport o stanie Gminy Rypin w roku 2023”

Raport o stanie gminy opracowany został na podstawie art. 28aa ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. 2024 r. poz. 609)

Spis treści

Wstęp.....	5
1. Charakterystyka gminy	7
1.1. Położenie i powierzchnia gminy.	7
1.2. Władze lokalne i gminne jednostki organizacyjne.....	9
1.3. Ludność.....	11
1.4. Gospodarstwa rolne.....	16
1.5. Działalność gospodarcza.....	17
1.6. Zezwolenia na sprzedaż alkoholu	17
1.7. Ochrona przeciwpożarowa.....	19
2. Informacje Finansowe	22
2.1. Wysokość budżetu w latach 2018- 2023 r.....	22
2.2. Poziom zadłużenia i zobowiązania wymagalne	33
2.3. Zaległości podatkowe podatników	33
3. Realizacja inwestycji.....	35
3.1. Zadania inwestycyjne w roku 2023.....	35
3.2. Poziom wydatków inwestycyjnych i ich udział w wydatkach budżetu gminy	37
3.3. Fundusz sołecki.....	37
4. Infrastruktura techniczna i zagospodarowanie przestrzenne	43
4.1. Wodociągi i kanalizacja	43
4.2. Zakup energii elektrycznej i oświetlenie	44
4.3. Drogi	46
4.4. Zagospodarowanie przestrzenne	47
5. Gospodarka odpadami i ochrona środowiska.....	54
5.1. Gospodarka odpadami	54
5.2. Ochrona Środowiska	59
6. Mienie komunalne.....	61
6.1. Dane dotyczące przysługujących gminie praw własności.....	61
6.2. Dane o zmianach w stanie mienia komunalnego:	65
7. Oświata, wydarzenia kulturalne, promocja gminy	66
7.1. Oświata.....	66
7.2. Wydarzenia kulturalne, sportowe i promocja gminy	72
8. Działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej	78
8.1. Ochrona zdrowia	80

„Raport o stanie Gminy Rypin w roku 2023”

8.2. Pomoc społeczna.....	81
8.3. Pozostałe działania w zakresie polityki społecznej.....	86
8.4. Edukacyjna opieka wychowawcza.....	88
8.5. Rodzina	88

Wstęp

Raport o stanie Gminy Rypin opracowano w związku z art. 28aa ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. 2024 r. poz. 609).

Raport obejmuje podsumowanie działalności Wójta Gminy Rypin w roku 2023, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał Rady Gminy Rypin i funduszu sołeckiego. Gmina posiada kilka dokumentów strategicznych, które wyznaczają kierunki rozwoju gminy. Do tych najważniejszych zaliczyć należy:

1. Strategia Rozwoju Gminy Rypin

Jest to podstawowe narzędzie służące do prowadzenia przez samorząd gminny polityki rozwoju lokalnego. Jest to dokument strategiczny o charakterze długofalowym, wyznaczającym cele i kierunki rozwoju gminy. Celem Strategii jest możliwie najpełniejsze rozpoznanie uwarunkowań rozwojowych gminy oraz skorelowanie ich z oczekiwaniami mieszkańców gminy i na podstawie tego określenie akceptowalnych kierunków rozwoju.

Przyjęty horyzont czasowy Strategii oraz jej główne założenia nawiązują bezpośrednio do zasad polityki regionalnej państwa i polityki strukturalnej Unii Europejskiej. Strategia jest bazowym dokumentem do opracowania i wdrożenia na terenie gminy programów i projektów, współfinansowanych ze środków krajowych i funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.

Dla Gminy Rypin obowiązuje Strategia Rozwoju Gminy na lata 2021-2030 przyjęta uchwałą nr XLVI/298/23 Rady Gminy Rypin z dnia 21 lutego 2023 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Rypin na lata 2021-2030.

2. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej.

To strategiczny dokument, który wyznacza gminie kierunek działań inwestycyjnych oraz miękkich w obszarach takich jak: transport publiczny i prywatny, oświetlenie uliczne, budownictwo publiczne, gospodarka przestrzenna, produkcja energii elektrycznej i ciepła itd. Jest zbiorem możliwych do realizacji pod względem ekonomicznym oraz społecznym przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska oraz gospodarki energetycznej. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej przedstawia konkretne cele w zakresie redukcji emisji gazów cieplarnianych, efektywności energetycznej oraz wykorzystania odnawialnych źródeł energii w gminie.

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej przyjęty został uchwałą NR XX/155/20 Rady Gminy Rypin z dnia 20 października 2020 r. zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia „Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Rypin”.

3. Aktualizacja założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla gminy Rypin.

Dokument ten na poziomie strategicznym określa i precyzuje politykę energetyczną gminy do 2030 roku. Zawiera pełną charakterystykę gminy w zakresie źródeł zasilania, sieci przesyłowych i instalacji odbiorczych wraz z bilansem zużycia energii i paliw. Jest to dokument, określający w założonym okresie, potrzeby energetyczne gminy oraz możliwości i sposób ich pokrycia.

4. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie Gminy Rypin na lata 2021-2025

Jest jednym z podstawowych narzędzi realizacji lokalnej polityki społecznej na terenie gminy. Powyżej wymieniono tylko najważniejsze dokumenty strategiczne gminy, do innych zaliczyć należy: plany odnowy i rozwoju miejscowości, miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego (wymienione w rozdziale dotyczącym zagospodarowania przestrzennego), Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie gminy Rypin w latach 2021 - 2025, Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 - 2025 oraz wiele innych.

Celem przygotowania raportu o stanie gminy jest uzyskanie dokładnego wglądu w sytuację gospodarczą i społeczną gminy Rypin. Zgromadzone w nim zostały szczegółowe dane o aspektach funkcjonowania gminy. Wszystkie działania gminy zarówno te inwestycyjne jak i te w sferze społecznej były w 100% zgodne z wymienionymi wyżej dokumentami strategicznymi.

Raport stanowi kompendium wiedzy o działalności gminy za rok ubiegły i jest podstawą do obiektywnej, opartej na faktach, oceny.

Informacje zawarte w raporcie posłużą mieszkańcom gminy Rypin do zwiększenia wiedzy na temat funkcjonowania samorządu gminnego, a także staną się podstawą do prowadzenia dialogu na temat przyszłości gminy.

1. Charakterystyka gminy

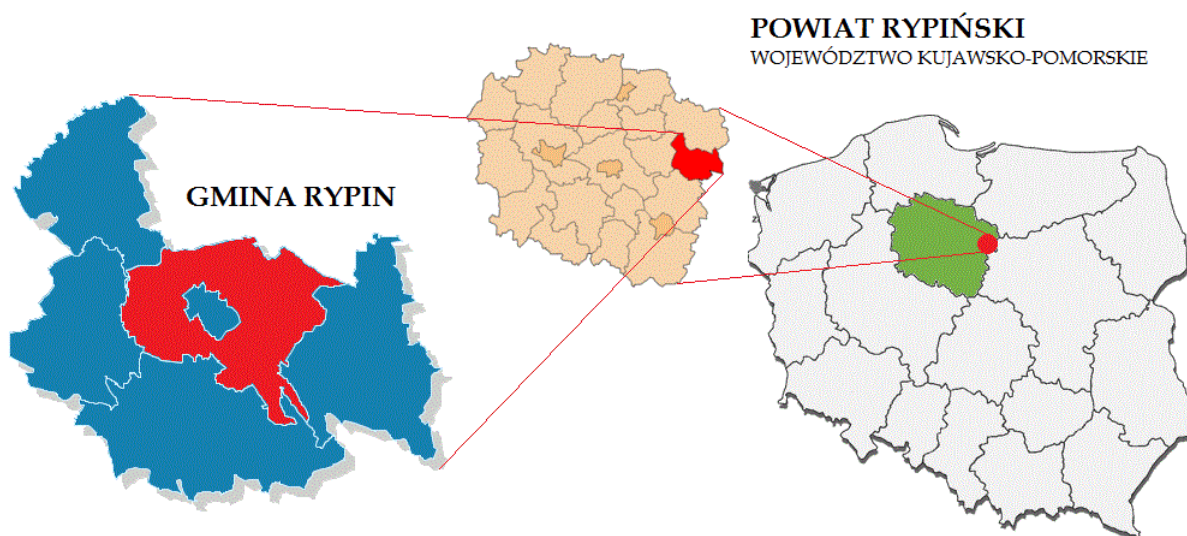

1.1. *Położenie i powierzchnia gminy.*

Pod względem fizyczno-geograficznym podziału Polski J. Kondrackiego obszar gminy prawie w całości leży w obrębie mezoregionu Pojezierze Dobrzyńskie, a jedynie niewielki południowo-wschodni fragment znajduje się w obrębie Równiny Urszulewskiej. Pod względem hydrograficznym przeważająca część obszaru gminy leży w dorzeczu rzeki Drwęcy, w zlewni jej lewobrzeżnego dopływu Rypienicy, tylko niewielki północno-wschodni fragment gminy leży w dorzeczu Skrwy.

Gmina Rypin znajduje się we wschodniej części województwa kujawsko - pomorskiego w powiecie rypińskim. Jest to gmina wiejska, która pod względem administracyjnym otacza ze wszystkich stron miasto Rypin i graniczy z gminami:

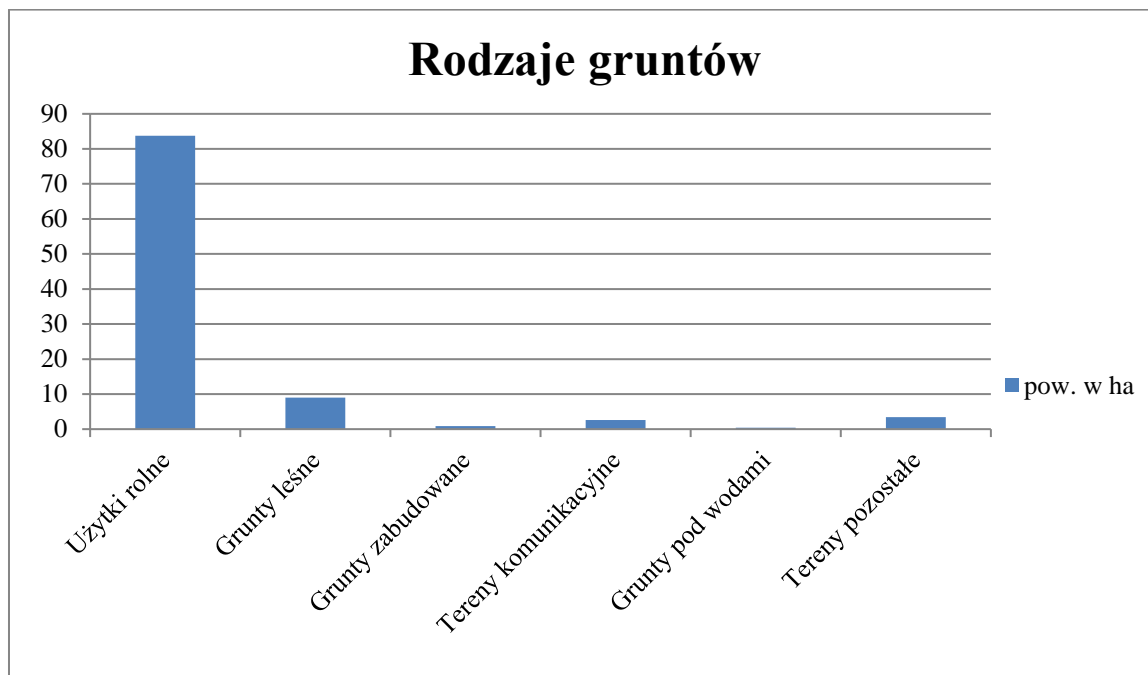
- powiatu rypińskiego:
  - od zachodu – gmina Brzuze,
  - od południa – gmina Rogowo,
  - od wschodu – gmina Skrwilno,
  - od północnego-zachodu – gmina Wąpielsk,
- powiatu brodnickiego:
  - od północy – gmina Osiek,
  - od północnego-wschodu – gmina Świedziebnia.

Rysunek przedstawia położenie gminy Rypin na tle województwa kujawsko – pomorskiego i powiatu rypińskiego.

Źródło: *Strategia Rozwoju Gminy Rypin na lata 2014 – 2020.*

Gmina Rypin zajmuje powierzchnię 13 208 ha (132 km²), co sytuuje gminę na 2 miejscu wśród 5 gmin wiejskich powiatu rypińskiego. Użytki rolne stanowią 83,38 %, grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione 9,06 %, grunty zabudowane i zurbanizowane 1,07 %, tereny komunikacyjne 2,69 %, grunty pod wodami 0,44 % a tereny pozostałe stanowią 3,36 % ogólnej powierzchni gminy.

Same lasy i grunty leśne stanowią niecałe 9% powierzchni gminy. Jest to wskaźnik niski w porównaniu z lesistością całego kraju (24%), jak również województwa kujawsko – pomorskiego (ponad 23,0 %). Kompleksy leśne na terenie gminy rozmieszczone są nierównomiernie. Największe występują w południowo-wschodniej części w rejonie wsi Kwiatkowo, Puszcza Miejska i Zakrocz. Niewielkie kompleksy występują też we wschodniej (rejon Sadłowa) i północnej części gminy (rejon Rusinowa). Wykształcone są tu lasy na siedlisku boru świeżego, miejscami boru mieszanego świeżego. Wśród drzewostanów dominuje sosna z niewielkim udziałem gatunków liściastych.

Część lasów w rejonie wsi Zakrocz uzyskało status lasów ochronnych (wodochronne). Na uwagę zasługują także parki podworskie, które pełnią ważną funkcję ekologiczną wzbogacając i uatrakcyjniają środowisko przyrodnicze.

Pod względem wartości użytkowej gleb przeważają gleby klas średnich, ok. 70% obszaru gminy to gleby klas III i IV, na pozostałym obszarze znajdują się gleby klas słabych (V i VI klasa), brak jest natomiast gruntów I i II klasy.

Na terenie gminy Rypin, wg stanu na koniec roku 2023 podział poszczególnych użytków przedstawiał się następująco:

- 1) Użytki rolne 10 999ha w tym:
  - a) grunty orne 9 721 ha,
  - b) łąki trwałe 724 ha,
  - c) pastwiska trwałe 470 ha,
  - d) grunty pod rowami 84 ha.
- 2) Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione 1 203 ha w tym:
  - a) lasy i grunty leśne 1 188 ha,
  - b) grunty zadrzewione 15 ha.
- 3) Grunty zabudowane i zurbanizowane 147 ha w tym:
  - a) mieszkaniowe 52 ha,
  - b) przemysłowe 32 ha,
  - c) inne zabudowane 53 ha,
  - d) zurbanizowane tereny niezabudowane 2 ha,
  - e) rekreacyjno-wypoczynkowe 8 ha.
- 4) Tereny komunikacyjne 357 ha w tym:
  - a) drogi 321 ha,
  - b) koleje 32 ha,
  - c) inne 4 ha.
- 5) Grunty pod wodami 58 ha.
- 6) Tereny pozostałe 444 ha w tym:
  - a) tereny różne 2 ha,
  - b) nieużytki 442 ha.

1.2. Władze lokalne i gminne jednostki organizacyjne

Rada Gminy Rypin liczyła 15 radnych.

W roku 2023 (kadencja 2018-2023) podobnie jak w roku poprzednim działało 6 stałych komisji.

1. Komisja rewizyjna – 3 radnych,
2. Komisja skarg, wniosków i petycji – 3 radnych,
3. Komisja rolnictwa i rozwoju wsi – 7 radnych,
4. Komisja budżetowa – 6 radnych,
5. Komisja oświatowa – 6 radnych,

6. Komisja zdrowia, opieki społecznej i bezpieczeństwa publicznego– 5 radnych.

Gminne jednostki organizacyjne:

1. Szkoły:
  - 1) Szkoła Podstawowa w Kowalkach,
  - 2) Szkoła Podstawowa w Borzyminie,
  - 3) Szkoła Podstawowa w Sadłowie,
  - 4) Szkoła Podstawowa w Starorypinie Rządowym,
  - 5) Szkoła Podstawowa w Stępowie,
  - 6) Szkoła Podstawowa w Zakroczu.
2. Gminna Biblioteka Publiczna w Kowalkach.
3. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

Gminne jednostki pomocnicze

Teren gminy Rypin został podzielony na 24 sołectwa. Skład poszczególnych sołectw przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Sołectwo	Miejscowości wchodzące w skład sołectwa
1	Balin	Balin
2	Borzymin	Borzymin
3	Cetki	Cetki
4	Czyżewo	Czyżewo, Rakowo
5	Dębiany	Dębiany
6	Dylewo	Dylewo
7	Głowińsk	Głowińsk, Ławy
8	Godziszewy	Godziszewy
9	Jasin	Jasin, Kwiatkowo
10	Kowalki	Kowalki
11	Linne	Linne
12	Marianki	Marianki
13	Podole	Podole
14	Puszcza Rządowa	Puszcza Rządowa, Puszcza Miejska
15	Rusinowo	Rusinowo

„Raport o stanie Gminy Rypin w roku 2023”

16	Rypałki Prywatne	Rypałki Prywatne
17	Sadłowo	Sadłowo
18	Nowe Sadłowo	Nowe Sadłowo, Sadłowo Rumunki
19	Sikory	Sikory
20	Starorypin Prywatny	Starorypin Prywatny, Iwany
21	Starorypin Rządowy	Starorypin Rządowy
22	Stawiska	Stawiska
23	Stępowo	Stępowo
24	Zakrocz	Zakrocz

1.3. Ludność

Gminę Rypin na dzień 31.12.2023 r. zamieszkiwało 7403 mieszkańców zameldowanych na pobyt stały oraz 104 mieszkańców zameldowanych na pobyt czasowy.

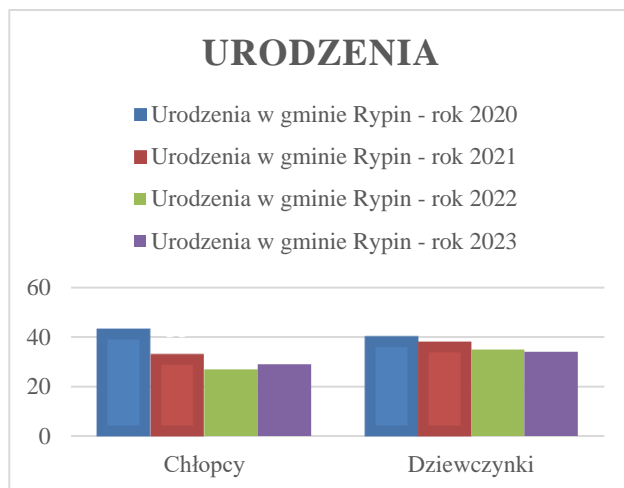
Stan na dzień	Liczba ludności zameldowanych na pobyt stały	Liczba ludności zameldowanych na pobyt czasowy	Razem zameldowanych na pobyt stały i czasowy
31.12.2020	7512	93	7605
31.12.2021	7467	59	7526
31.12.2022	7421	93	7514
31.12.2023	7403	104	7507

Na liczbę ludności w gminie wpływa kilka czynników takich jak przyrost naturalny, migracja oraz zgony.

Urodzenia na terenie gminy Rypin

Rok	Chłopcy	Dziewczynki	Razem
2020	43	40	83
2021	33	38	71
2022	27	35	62
2023	29	34	63

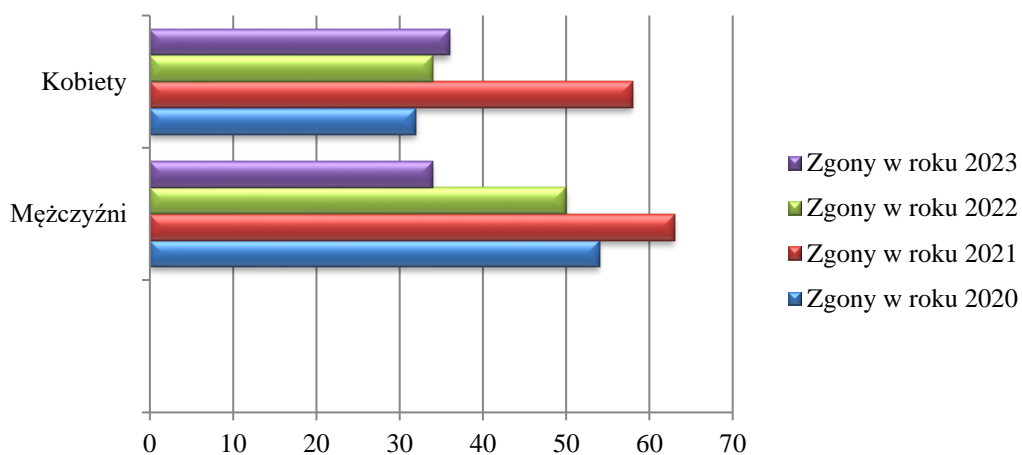
„Raport o stanie Gminy Rypin w roku 2023”

Zgony

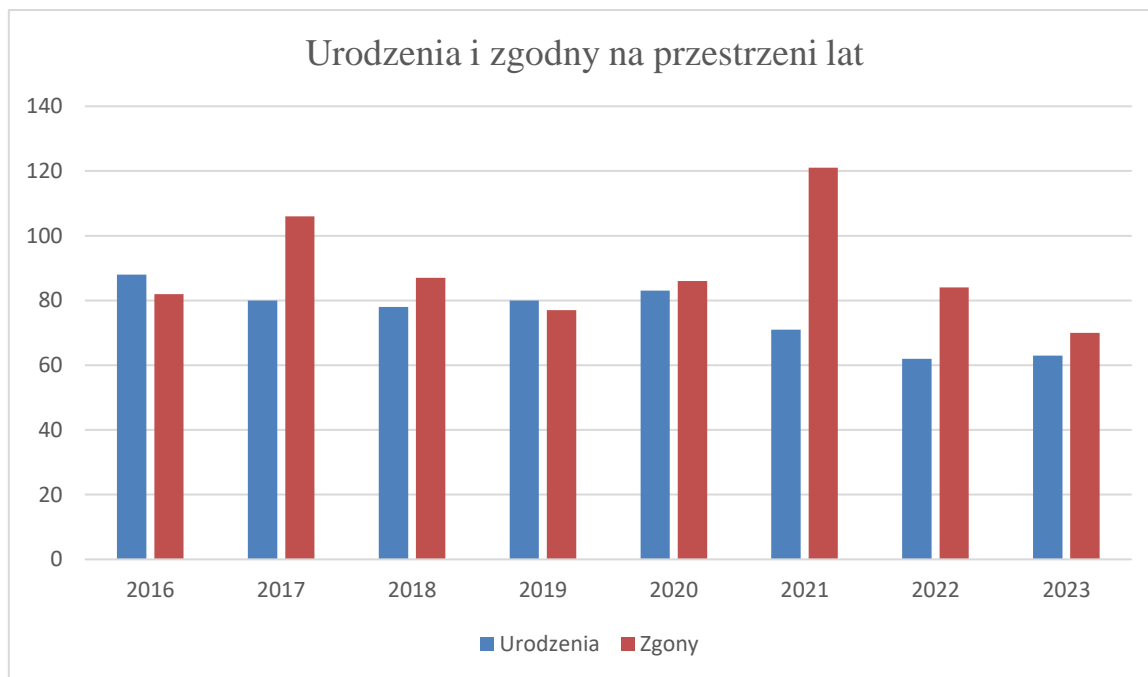
Rok	Mężczyźni	Kobiety	Razem
2020	54	32	86
2021	63	58	121
2022	50	34	84
2023	34	36	70

Zgony na terenie gminy Rypin

To, jak się kształtowała liczba urodzeń oraz zgonów w przeciągu ostatnich 8-miu lat przedstawia poniższy diagram.

„Raport o stanie Gminy Rypin w roku 2023”

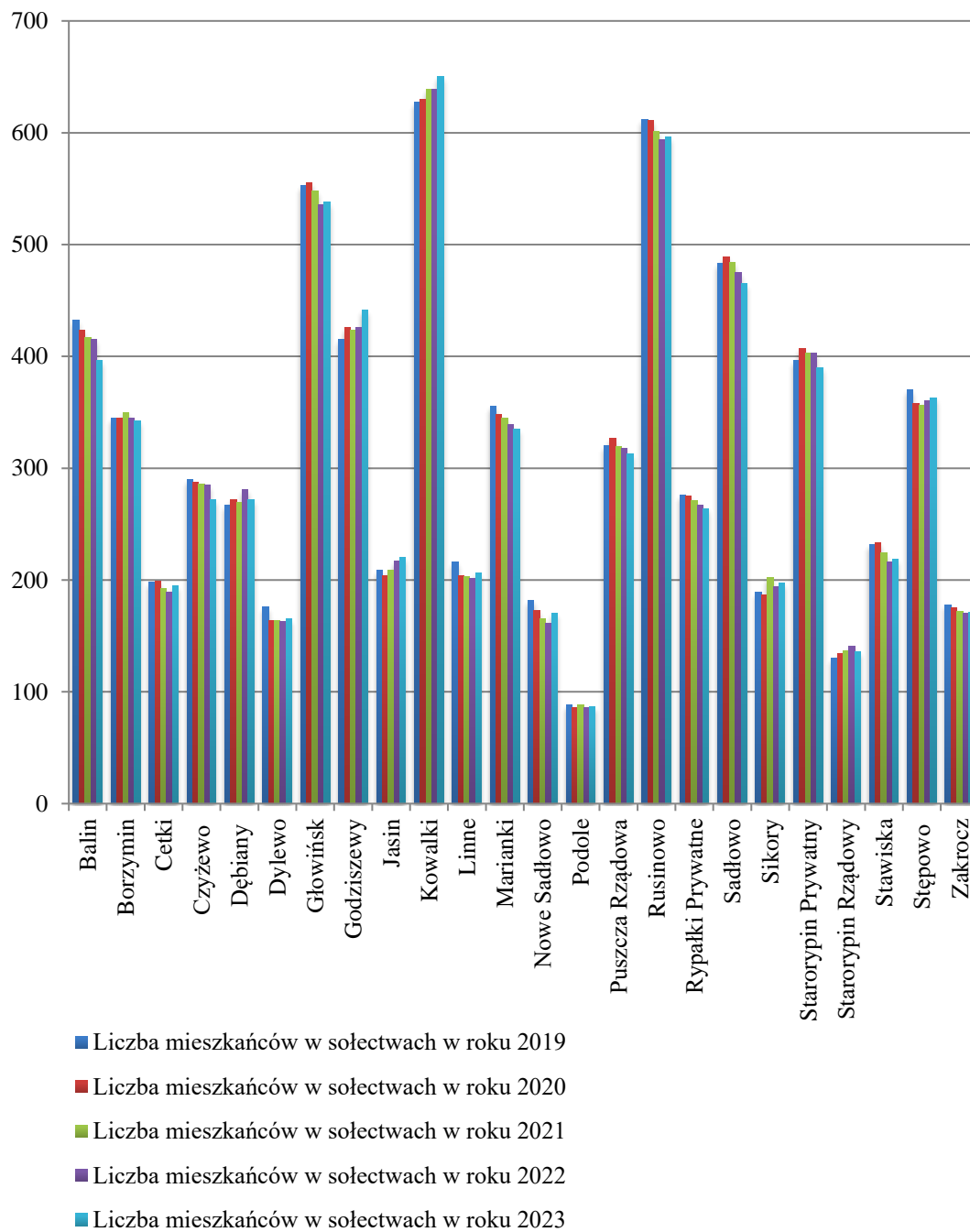
Na przestrzeni ostatnich lat liczba mieszkańców zameldowanych na pobyt stały w poszczególnych sołectwach przedstawiała się następująco:

Sołectwo	Liczba mieszkańców na dzień: 31.12.2020	Liczba mieszkańców na dzień: 31.12.2021	Liczba mieszkańców na dzień: 31.12.2022	Liczba mieszkańców na dzień: 31.12.2023
Balin	423	417	415	396
Borzymin	345	350	345	342
Cetki	199	192	189	195
Czyżewo	287	286	285	272
Dębiany	272	269	281	272
Dylewo	164	164	163	165
Głowińsk	555	548	536	538
Godziszewy	426	423	426	441
Jasin	204	209	217	220
Kowalki	630	639	639	650
Linne	204	203	201	206
Marianki	348	345	339	335
Nowe Sadłowo	173	165	161	170
Podole	86	88	86	87
Puszcza Rządowa	327	319	318	313
Rusinowo	611	601	594	596

„Raport o stanie Gminy Rypin w roku 2023”

Rypałki Prywatne	275	271	267	264
Sadłowo	489	484	475	465
Sikory	187	202	194	197
Starorypin Dawnoty	407	403	403	390
Starorypin Przedwz	134	137	141	136
Stawiska	233	224	216	219
Stępowo	358	356	360	363
Zakrocz	175	172	170	171
Razem	7512	7467	7421	7403

„Raport o stanie Gminy Rypin w roku 2023”

1.4. Gospodarstwa rolne

Ze względu na strukturę użytkowania gruntów, przyszłość gminy będzie w dalszym ciągu wiązała się z rozwojem rolnictwa. Z drugiej strony coraz większe znaczenie będzie miał rozwój funkcji usługowych, produkcyjnych i rekreacyjnych. Liczba gospodarstw rolnych w latach 2018-2023:

L.p.	Powierzchnia gospodarstw	Ilość gospodarstw						
		2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
1	1-2 ha	255	264	315	264	278	284	308
2	2,01 – 3 ha	144	142	139	143	141	146	146
3	3,01 – 5 ha	195	194	200	208	210	208	211
4	5,01 – 7 ha	150	154	150	154	152	150	152
5	7,01 – 10 ha	201	198	197	199	198	194	189
6	10,01 – 15 ha	150	150	147	147	145	144	152
7	15,01 – 20 ha	71	70	72	69	70	73	72
8	20,01 – 30 ha	69	67	66	72	71	69	69
9	30,01 – 50 ha	44	44	45	42	41	42	42
10	50,01 – 100 ha	12	12	12	10	11	11	10
11	Powyżej 100 ha	1	1	1	2	2	2	2
Ogółem		1292	1296	1344	1310	1319	1323	1353

Liczba nieruchomości:

L.p.	Powierzchnia	Ilość nieruchomości						
		2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
1	0- 0,49 ha	1001	1056	1131	1175	1233	1297	1336
2	0,50-0,99 ha	234	230	203	255	255	270	236
Ogółem		1235	1286	1334	1430	1488	1567	1572

Z uwagi na duże zainteresowanie zakupem gruntów w celu budowy budynków mieszkalnych lub rekreacyjnych zwiększa się ilość nieruchomości.

1.5. Działalność gospodarcza

Zgodnie z Centralną Ewidencją i Informacją o Działalności Gospodarczej (CEIDG) według stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. ilość zarejestrowanych podmiotów gospodarczych, które mają główne miejsce wykonywania działalności na terenie gminy Rypin obejmowała 683 pozycje, z czego status „aktywny” posiadało 277 podmiotów, status „wykreślony” posiadało 307 podmiotów, status „zawieszony” 81 podmiotów a liczba podmiotów do prowadzenia działalności wyłącznie w formie spółki cywilnej obejmowała 11 pozycji. Do wiodących branż działalności gospodarczej zaliczyć należy: usługi ogólnobudowlane, transport drogowy towarów, konserwacja i naprawa pojazdów samochodowych, handel detaliczny.

W 2023 roku do systemu Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG) wprowadzono i przetworzono 159 wniosków, w tym 33 wnioski o wpis do ewidencji, 62 wnioski o zmianę wpisu oraz innych danych, 31 wniosków o zawieszenie działalności, 17 wniosków o wznowienie działalności oraz 16 wniosków o wykreślenie przedsiębiorcy z CEIDG.

Działalność gospodarcza na terenie gminy (dane według CEIDG)

Rok	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Podmioty posiadające status „aktywny”	247	237	280	279	277	277
Podmioty posiadające status „wykreślony”	239	265	283	310	314	307
Podmioty posiadające status „zawieszony”	53	67	54	67	70	81
Podmioty prowadzące działalność wyłącznie w formie spółki/spółki cywilnej	10	12	11	12	10	11
Podmioty, które nie podjęły działalności gospodarczej	4	0	3	5	5	7
Łączna liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych	553	581	631	673	676	683

1.6. Zezwolenia na sprzedaż alkoholu

Według stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. na terenie gminy Rypin usytuowanych jest 20 punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem

sprzedaży oraz 3 punkty sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży.

W 2023 roku wydano 7 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, w tym:

- a) na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo, przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży: 2 zezwolenia;
- b) na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa), przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży: 2 zezwolenia;
- c) na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 18% zawartości alkoholu, przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży: 2 zezwolenia;
- d) na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo, przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży: 1 zezwolenie.

Ponadto wydano 3 jednorazowe zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych do 4,5% alkoholu oraz na piwo, na sprzedaż alkoholu podczas trwania festynów wiejskich.

W 2023 roku wygaszono 5 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, w tym 3 w związku z likwidacją punktu sprzedaży, oraz 2 w związku z brakiem dokonania opłaty w wysokości określonej w art. 11¹ ust. 2 i 5 w terminach, o których mowa w art. 11¹ ust. 7 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 165 z późn. zm).

Wartość alkoholu sprzedanego w roku 2023 na terenie gminy Rypin przedstawia się następująco:

Rodzaj alkoholu	do 4,5% (oraz piwo)	od 4,5 % do 18% (bez piwa)	powyżej 18%
Wartość sprzedaży	2 470 174,41 zł	255 767,11 zł	2 126 395,72 zł
Łączna wartość sprzedaży	4 852 337,24 zł		

Łączna wysokość środków finansowych uzyskanych przez gminę z tytułu rocznych opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych a także jednorazowych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w 2023 roku wyniosła: 103 673,54 zł.

Środki uzyskane z tego tytułu w myśl art. 18² ustawy z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 165 z późn. zm), przeznaczone są przez gminę na realizację zadań dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu, a także przeciwdziałaniu narkomanii określonych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii.

1.7. Ochrona przeciwpożarowa

Na terenie gminy Rypin zadania z zakresu ochrony przeciwpożarowej realizowane są głównie przez współpracę z jednostkami Ochotniczych Straży Pożarnych.

Ochotnicze Straże Pożarne są umundurowanymi, wyposażonymi w specjalistyczny sprzęt, przeznaczonymi do walki z pożarami, klęskami żywiołowymi lub innymi miejscowymi zagrożeniami, w tym prowadzącymi działania w zakresie ratownictwa specjalistycznego, jednostkami ochrony przeciwpożarowej.

Oprócz zadań związanych z ochroną przeciwpożarową, jednostki OSP pełnią także inne funkcje, czynnie uczestnicząc w lokalnym życiu kulturalno-rozrywkowym. Druhowie aktywnie uczestniczą w organizowanych uroczystościach lokalnych, imprezach patriotycznych, rocznicowych, festynach. Jednostki OSP same również są organizatorami takich wydarzeń (festyny, zawody sportowo-pożarnicze).

Z terenu gminy Rypin w Krajowym Rejestrze Sądowym zarejestrowanych jest 6 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych. Są to:

- Ochotnicza Straż Pożarna w Godziszewach,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Kowalkach,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Rypałkach Prywatnych,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Sadłowie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Stępowie,
- Wiejska Ochotnicza Straż Pożarna w Zakroczu.

Jednostki zrzeszają łącznie 227 członków zwyczajnych, 13 honorowych, 17 wspierających. Na terenie gminy funkcjonują 2 Młodzieżowe Drużyny Pożarnicze w Kowalkach i Sadłowie (47 członków) oraz Dziecięcą Drużynę Pożarniczą w Kowalkach (10 członków).

Do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego (KSRG) z terenu gminy Rypin wpisane są dwie jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych, a mianowicie OSP w Kowalkach oraz OSP w Sadłowie. KSRG to integralna część organizacji bezpieczeństwa wewnętrznego państwa, mający na celu ratowanie życia, zdrowia, mienia lub środowiska, prognozowanie, rozpoznawanie i zwalczanie pożarów, klęsk żywiołowych lub innych miejscowych zagrożeń. Przynależność do tego systemu świadczy o wysokim stopniu wyszkolenia oraz przygotowania do akcji ratowniczych.

W 2023 roku jednostki OSP z terenu Gminy Rypin uczestniczyły w likwidacji 184 zdarzeń, z podziałem na:

- a) pożary – 29,
- b) miejscowe zagrożenia – 149,
- c) alarmy fałszywe - 6.

Na wyposażeniu jednostek OSP jest 7 samochodów specjalnych - pożarniczych. Wszystkie pojazdy są wyposażone w podstawowy sprzęt ratowniczo-gaśniczy. W 2023 roku jednostka WOSP w Zakroczu otrzymała nowy samochód pożarniczy. Zakup samochodu został sfinansowany ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 oraz środków budżetu Gminy Rypin.

Bieżące utrzymanie Ochotniczych Straży Pożarnych to m.in. płace kierowców-konserwatorów, zakup paliwa, ekwiwalent za udział w akcjach ratowniczo-gaśniczych oraz ćwiczeniach, przegląd pojazdów pożarniczych, sprzętu pożarniczego oraz ich naprawa, remont strażnic, obowiązkowe badania lekarskie oraz specjalistyczne badania dla kierowców pojazdów uprzywilejowanych, koszt wyszkolenia i zapewnienia gotowości bojowej. Oprócz środków z budżetu gminy, jednostki OSP pozyskują środki z innych źródeł.

W 2023 roku w ramach projektu z Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej – Funduszu Sprawiedliwości w zakresie Wsparcia i rozwoju systemu instytucjonalnego pomocy osobom pokrzywdzonym przestępstwem i świadkom oraz realizacji przez jednostki sektora finansów publicznych zadań ustawowych związanych z ochroną interesów osób pokrzywdzonych przestępstwem i świadków oraz likwidacją skutków pokrzywdzenia przestępstwem Gmina Rypin uzyskała dofinansowanie w wysokości 40 000,00 zł. Sprzęt oraz wyposażenie ratownictwa nabyto w imieniu własnym na rzecz Ochotniczej Straży Pożarnej w Sadłowie (hełm z okularami przezroczystymi- 2 szt., hełm strażacki-4 szt., rękawice strażackie -3 pary, rękawice techniczne-3 pary, buty strażackie

gumowe FIREMAN-3 pary, wąż tłoczny W-52-4 szt., wąż tłoczny W-75-4 szt., radiotelefon przenośny-3 szt., mikrofonogłośnik-3 szt., ubranie specjalne 2-częściowe-2 kpl.) oraz Ochotniczej Straży Pożarnej w Stępowie (ubranie specjalne-2 kpl., buty strażackie-2 pary, rękawice strażackie piaskowe-2 pary, hełm strażacki z latarką nahełmową-2 szt., ubranie koszarowe-3 kpl., latarka kąтова 1 szt., wentylator oddymiający-1 szt., wąż tłoczny-1 szt.).

W 2023 roku udało się również pozyskać środki z Fundacji Orlen, programu „Orlen dla Strażaków” edycja 2023, Funduszu Składkowego Ubezpieczenia Społecznego Rolników w Warszawie, Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego, MSWiA dla Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych, odpisu 1% od podatku. Pozyskane środki jednostki wykorzystywały na zakup sprzętu i wyposażenia.

Strażakowi ratownikowi OSP przysługuje świadczenie ratownicze z tytułu wysługi lat w ochotniczej straży pożarnej. Świadczenie ratownicze zostało przyznane 41 członkom ochotniczych straży pożarnych z terenu gminy Rypin, z czego w 2023 roku przyznano 13 takich świadczeń.

2. Informacje Finansowe

Podstawowym zadaniem gminy jest zaspokajanie podstawowych potrzeb wspólnoty, czyli wszystkich jej mieszkańców. W celu realizacji tego zadania gmina prowadzi działalność finansową, polegającą na pobieraniu dochodów i realizowaniu wydatków. Działalność ta, prowadzona samodzielnie w oparciu o własny budżet ma charakter wieloaspektowy i wielokierunkowy. Złożoność działalności gminy generuje powstawanie problemów, które gmina musi rozwiązywać przy ograniczonych zasobach i nieograniczonych potrzebach. Samodzielność gminy w zakresie zaspokajania zbiorowych potrzeb jest jednak ograniczona. Wynika to z faktu, iż gmina oprócz środków własnych korzysta również ze środków przyznanych z budżetu państwa w formie dotacji oraz subwencji. Ponadto pobiera podatki i opłaty, zaciąga pożyczki i kredyty. Działalność finansowa jest prowadzona według określonych zasad, które są wyznaczone przez ogólne, powszechnie obowiązujące reguły postępowania, bez naruszenia konstytucyjnie zagwarantowanej samodzielności gminy jako podmiotu publiczno-prawnego. Możliwości gminy w realizowaniu zaplanowanych inwestycji są zależne od wielkości źródeł dochodów. Ograniczoność środków jakimi gmina dysponuje powoduje konieczność dokonywania wyborów inwestycji, jakie należy realizować w pierwszej kolejności.

Informacja dotycząca finansów Gminy Rypin sporządzona została w oparciu o sprawozdania budżetowe.

2.1. Wysokość budżetu w latach 2018- 2023 r.

Dochody ogółem

Dochody budżetu Gminy w 2023 roku wyniosły 54 083 405,30 zł, a ich realizacja stanowiła 90,94% planu wynoszącego 59 473 731,27 zł. Realizację planu dochodów w 2023 roku przedstawiają tabele poniżej.

Realizacja planu dochodów w 2023 roku.

Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2023 r. (w zł)	Plan na 31.12.2023 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
Dochody bieżące	34 724 729,51	44 536 198,97	42 854 328,20	96,22%	79,24%
Dochody majątkowe	13 522 172,00	14 937 532,30	11 229 077,10	75,17%	20,76%
RAZEM DOCHODY OGÓLEM	48 246 901,51	59 473 731,27	54 083 405,30	90,94%	100,00%

Realizacja planu dochodów w 2023 roku według działów klasyfikacji budżetowej.

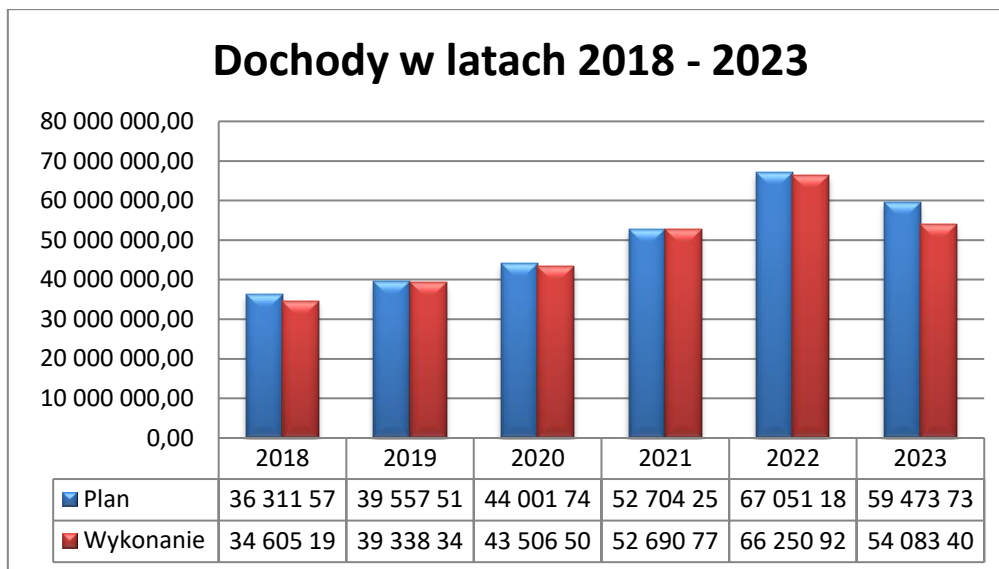
Dział	Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2023 r. (w zł)	Plan na 31.12.2023 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
758	Różne rozliczenia	26 780 474,00	29 304 678,36	26 368 678,36	89,98%	48,76%
756	Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	10 112 644,00	10 554 432,45	10 616 204,89	100,59%	19,63%
855	Rodzina	3 320 100,00	4 144 594,04	4 136 007,59	99,79%	7,65%
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	3 517 866,00	3 765 672,04	3 587 414,08	95,27%	6,63%
600	Transport i łączność	178 913,00	2 609 248,01	2 576 067,57	98,73%	4,76%
010	Rolnictwo i łowiectwo	0,00	1 911 801,28	1 911 801,28	100,00%	3,53%
400	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	1 118 000,00	2 835 000,00	1 644 735,63	58,02%	3,04%
852	Pomoc społeczna	998 812,51	1 280 969,75	1 274 328,74	99,48%	2,36%
801	Oświata i wychowanie	895 756,00	1 361 991,17	1 187 981,00	87,22%	2,20%
750	Administracja publiczna	367 900,00	454 931,74	359 460,06	79,01%	0,66%
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	1 700,00	145 190,00	145 190,00	100,00%	0,27%
700	Gospodarka mieszkaniowa	129 143,00	143 364,26	91 991,52	64,17%	0,17%
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	50 000,00	66 000,00	65 655,65	99,48%	0,12%
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	0,00	48 600,00	46 814,10	96,33%	0,09%
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	0,00	40 000,00	40 000,00	100,00%	0,07%
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	0,00	31 055,17	27 267,49	87,80%	0,05%
020	Leśnictwo	3 200,00	3 810,00	3 807,34	99,93%	< 0,01%
926	Kultura fizyczna	772 393,00	772 393,00	0,00	0,00%	0,00%
RAZEM DOCHODY OGÓŁEM		48 246 901,51	59 473 731,27	54 083 405,30	90,94%	100,00%

Dochodami budżetu są: dochody własne, subwencje ogólne, dotacje celowe. Szczegółowe określenie źródeł dochodów gmin i powiatów, zasady ich ustalania i gromadzenia oraz zasady ustalania i przekazywania subwencji oraz dotacji celowych z budżetu państwa określa ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

W wyniku obniżenia w 2023 roku przez Radę Gminy maksymalnych stawek podatków i opłat lokalnych oraz z tytułu udzielonych ulg i zwolnień, a także udzielonych umorzeń i odroczeń terminu płatności uzyskano dochody niższe o kwotę 2.072.509,08 zł (rok 2022 –

1.535.262,54 zł), co oznacza, że w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego nastąpił wzrost o 537.246,54 zł.

Dochody budżetu ogółem w poszczególnych latach.

Dochody bieżące

W strukturze dochodów znaczący udział odgrywają dochody bieżące, które w 2023 roku zostały wykonane na poziomie 42 854 328,20 zł, tj. w 96,22% w stosunku do planu wynoszącego 44 536 198,97 zł. Wartości zrealizowanych w 2023 roku dochodów bieżących według głównych źródeł przedstawia poniżej tabela.

Realizacja planu dochodów bieżących w 2023 roku według działów klasyfikacji budżetowej.

Dział	Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2023 r. (w zł)	Plan na 31.12.2023 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
758	Różne rozliczenia	14 819 474,00	17 381 247,32	17 381 247,32	100,00%	39,03%
756	Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	10 112 644,00	10 554 432,45	10 616 204,89	100,59%	23,84%
855	Rodzina	3 320 100,00	4 144 594,04	4 136 007,59	99,79%	9,29%
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	2 878 000,00	3 125 806,04	2 947 610,28	94,30%	6,62%
010	Rolnictwo i łowiectwo	0,00	1 911 801,28	1 911 801,28	100,00%	4,29%
400	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	1 118 000,00	2 835 000,00	1 644 735,63	58,02%	3,69%

„Raport o stanie Gminy Rypin w roku 2023”

Dział	Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2023 r. (w zł)	Plan na 31.12.2023 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
852	Pomoc społeczna	998 812,51	1 280 969,75	1 274 328,74	99,48%	2,86%
801	Oświata i wychowanie	895 756,00	1 361 991,17	1 187 981,00	87,22%	2,67%
600	Transport i łączność	30 000,00	1 021 627,01	988 446,57	96,75%	2,22%
750	Administracja publiczna	367 900,00	454 931,74	359 460,06	79,01%	0,81%
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	1 700,00	145 190,00	145 190,00	100,00%	0,33%
700	Gospodarka mieszkaniowa	129 143,00	129 143,00	77 770,26	60,22%	0,17%
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	50 000,00	66 000,00	65 655,65	99,48%	0,15%
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	0,00	48 600,00	46 814,10	96,33%	0,11%
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	0,00	40 000,00	40 000,00	100,00%	0,09%
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	0,00	31 055,17	27 267,49	87,80%	0,06%
020	Leśnictwo	3 200,00	3 810,00	3 807,34	99,93%	< 0,01%
RAZEM DOCHODY BIEŻĄCE		34 724 729,51	44 536 198,97	42 854 328,20	96,22%	100,00%

Dochody majątkowe

Dochody majątkowe Gminy Rypin w 2023 roku zostały wykonane na poziomie 11 229 077,10 zł, tj. w 75,17% w stosunku do planu wynoszącego 14 937 532,30 zł. Strukturę zrealizowanych w 2023 roku dochodów majątkowych według głównych źródeł przedstawia poniższa tabela.

Realizacja planu dochodów majątkowych w 2023 roku według działów klasyfikacji budżetowej.

Dział	Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2023 r. (w zł)	Plan na 31.12.2023 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
758	Różne rozliczenia	11 961 000,00	11 923 431,04	8 987 431,04	75,38%	60,17%
600	Transport i łączność	148 913,00	1 587 621,00	1 587 621,00	100,00%	10,63%
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	639 866,00	639 866,00	639 803,80	99,99%	4,28%
700	Gospodarka mieszkaniowa	0,00	14 221,26	14 221,26	100,00%	0,10%
926	Kultura fizyczna	772 393,00	772 393,00	0,00	0,00%	0,00%
RAZEM DOCHODY MAJĄTKOWE		13 522 172,00	14 937 532,30	11 229 077,10	75,17%	100,00%

Wydatki ogółem

Wydatki budżetu Gminy w 2023 roku wyniosły 58 382 900,65 zł, a ich realizacja wyniosła 93,54% planu wynoszącego 62 412 072,87 zł. Realizację planu wydatków w 2023 roku przedstawiają tabele poniżej.

Realizacja planu wydatków w 2023 roku.

Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2023 r. (w zł)	Plan na 31.12.2023 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
Wydatki bieżące	34 336 803,11	44 079 479,83	41 085 905,61	93,21%	70,37%
Wydatki majątkowe	21 117 357,40	18 332 593,04	17 296 995,04	94,35%	29,63%
RAZEM WYDATKI OGÓLEM	55 454 160,51	62 412 072,87	58 382 900,65	93,54%	100,00%

Realizacja planu wydatków ogółem w 2023 roku według działów klasyfikacji budżetowej.

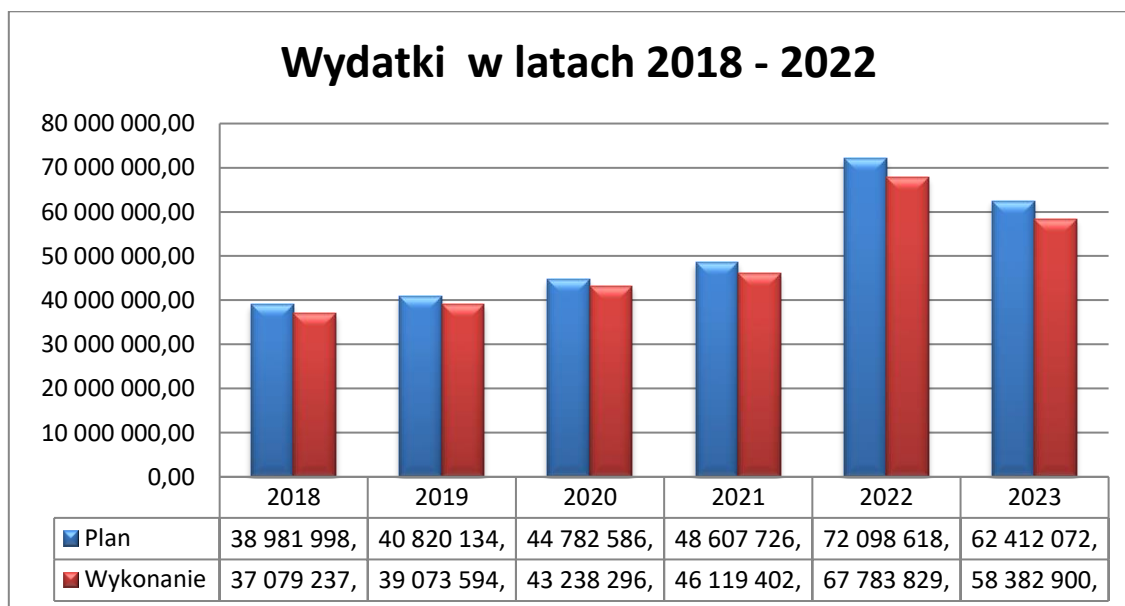
Dział	Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2023 r. (w zł)	Plan na 31.12.2023 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
600	Transport i łączność	16 736 561,56	17 118 601,50	16 635 172,62	97,18%	28,49%
801	Oświata i wychowanie	14 539 276,00	16 737 578,85	16 088 891,27	96,12%	27,56%
750	Administracja publiczna	7 076 342,01	8 040 412,10	6 833 134,00	84,98%	11,70%
855	Rodzina	3 629 741,00	4 598 632,04	4 565 921,21	99,29%	7,82%
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	3 413 695,73	3 704 102,20	3 394 085,08	91,63%	5,81%
010	Rolnictwo i łowiectwo	1 716 200,00	3 862 466,58	3 208 443,68	83,07%	5,50%
852	Pomoc społeczna	2 490 621,96	2 818 519,20	2 749 225,58	97,54%	4,71%
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	1 316 257,97	1 695 887,97	1 621 849,29	95,63%	2,78%
400	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	210 000,00	1 464 000,00	1 305 898,47	89,20%	2,24%
926	Kultura fizyczna	3 191 500,00	916 500,00	836 966,22	91,32%	1,43%
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	424 275,28	645 136,56	592 176,54	91,79%	1,01%
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz	1 700,00	145 190,00	145 190,00	100,00%	0,25%

„Raport o stanie Gminy Rypin w roku 2023”

Dział	Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2023 r. (w zł)	Plan na 31.12.2023 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
	sądownictwa					
851	Ochrona zdrowia	90 000,00	174 927,98	140 837,72	80,51%	0,24%
710	Działalność usługowa	270 000,00	160 000,00	119 686,31	74,80%	0,21%
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	46 000,00	76 750,00	67 797,66	88,34%	0,12%
700	Gospodarka mieszkaniowa	135 889,00	45 189,00	38 716,02	85,68%	0,07%
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	0,00	41 894,17	37 624,26	89,81%	0,06%
630	Turystyka	1 100,00	1 107,00	1 107,00	100,00%	< 0,01%
720	Informatyka	0,00	177,72	177,72	100,00%	< 0,01%
758	Różne rozliczenia	165 000,00	165 000,00	0,00	0,00%	0,00%
RAZEM WYDATKI OGÓŁEM		55 454 160,51	62 412 072,87	58 382 900,65	93,54%	100,00%

Wydatki są odzwierciedleniem realizacji zadań wykonywanych przez gminę. W wielkości poszczególnych rodzajów wydatków znajdują odbicie, kierunki i zakres zadań powierzonych gminie do wykonania. W strukturze wydatków bieżących największą część stanowią wydatki na finansowanie edukacji, pomocy społecznej i rodziny. Gmina ponosi również wydatki bieżące w zakresie gospodarki komunalnej, która obejmuje m.in. ochronę środowiska, utrzymanie dróg, oświetlenie ulic, gospodarowanie odpadami, utrzymanie urządzeń komunalnych.

Wydatki budżetu w poszczególnych latach.

Wydatki bieżące

W 2023 roku wydatki bieżące zostały wykonane na poziomie 41 085 905,61 zł, tj. w 93,21% w stosunku do planu po zmianach wynoszącego 44 079 479,83 zł. Wartości zrealizowanych w 2023 roku wydatków bieżących według działów przedstawia tabela poniżej.

Realizacja planu wydatków bieżących w 2023 roku według działów klasyfikacji budżetowej.

Dział	Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2023 r. (w zł)	Plan na 31.12.2023 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
801	Oświata i wychowanie	14 539 276,00	16 737 578,85	16 088 891,27	96,12%	39,16%
750	Administracja publiczna	7 076 342,01	7 980 412,10	6 818 987,19	85,45%	16,60%
855	Rodzina	3 629 741,00	4 598 632,04	4 565 921,21	99,29%	11,11%
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	3 323 695,73	3 614 102,20	3 361 085,08	93,00%	8,18%
852	Pomoc społeczna	2 490 621,96	2 818 519,20	2 749 225,58	97,54%	6,69%
010	Rolnictwo i łowiectwo	516 200,00	2 652 466,58	2 467 994,32	93,05%	6,01%
600	Transport i łączność	729 204,16	2 060 008,46	1 979 445,63	96,09%	4,82%
400	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	210 000,00	1 464 000,00	1 305 898,47	89,20%	3,18%
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	566 257,97	675 887,97	624 155,98	92,35%	1,52%
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	354 275,28	470 136,56	417 193,64	88,74%	1,02%
926	Kultura fizyczna	191 500,00	212 500,00	170 645,33	80,30%	0,42%
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	1 700,00	145 190,00	145 190,00	100,00%	0,35%
851	Ochrona zdrowia	90 000,00	159 927,98	126 162,94	78,89%	0,31%
710	Działalność usługowa	270 000,00	160 000,00	119 686,31	74,80%	0,29%
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	46 000,00	76 750,00	67 797,66	88,34%	0,17%
700	Gospodarka mieszkaniowa	135 889,00	45 189,00	38 716,02	85,68%	0,09%
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	0,00	41 894,17	37 624,26	89,81%	0,09%
630	Turystyka	1 100,00	1 107,00	1 107,00	100,00%	< 0,01%

„Raport o stanie Gminy Rypin w roku 2023”

Dział	Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2023 r. (w zł)	Plan na 31.12.2023 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
720	Informatyka	0,00	177,72	177,72	100,00%	< 0,01%
758	Różne rozliczenia	165 000,00	165 000,00	0,00	0,00%	0,00%
RAZEM WYDATKI BIEŻĄCE		34 336 803,11	44 079 479,83	41 085 905,61	93,21%	100,00%

Wydatki majątkowe

Wydatki majątkowe Gminy Rypin w 2023 roku zostały wykonane na poziomie 17 296 995,04 zł, tj. w 94,35% w stosunku do planu po zmianach wynoszącego 18 332 593,04 zł. Wartości zrealizowanych w 2023 roku wydatków majątkowych według działów przedstawia tabela poniżej.

Realizacja planu wydatków majątkowych w 2023 roku wg działów klasyfikacji budżetowej.

Dział	Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2023 r. (w zł)	Plan na 31.12.2023 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
600	Transport i łączność	16 007 357,40	15 058 593,04	14 655 726,99	97,32%	84,73%
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	750 000,00	1 020 000,00	997 693,31	97,81%	5,77%
010	Rolnictwo i łowiectwo	1 200 000,00	1 210 000,00	740 449,36	61,19%	4,28%
926	Kultura fizyczna	3 000 000,00	704 000,00	666 320,89	94,65%	3,85%
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	70 000,00	175 000,00	174 982,90	99,99%	1,01%
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	90 000,00	90 000,00	33 000,00	36,67%	0,19%
851	Ochrona zdrowia	0,00	15 000,00	14 674,78	97,83%	0,08%
750	Administracja publiczna	0,00	60 000,00	14 146,81	23,58%	0,08%
Razem wydatki majątkowe		21 117 357,40	18 332 593,04	17 296 995,04	94,35%	100,00%

Realizacja planu zadań inwestycyjnych w 2023 roku.

Dział	Rozdział	Wyszczególnienie	Plan na 1.01.2023 r. (w zł)	Plan na 31.12.2023 r. (w zł)	Wykonanie (w zł)	Realizacja planu po zmianach (w %)	Udział (w %)
010	01008	Budowa systemu odwadniającego dla	0,00	10000,00	5958,00	59,58	0,03

„Raport o stanie Gminy Rypin w roku 2023”

		miejsowości Kowalki					
010	01043	Rozbudowa sieci wodociągowej	200000,00	200000,00	16831,80	8,42	0,10
010	01044	Wymiana studni kanalizacji sanitarnych i modernizacja sieci wodociągowej PVC wraz z przyłączami na terenie miejscowości Balin	1000000,00	1000000,00	717659,56	71,77	4,15
600	60013	Budowa obwodnicy Miasta Rypin - opracowanie Studium Techniczno - Ekonomiczno - Środowiskowe (STES)	71094,00	72263,00	0,00	0,00	0,00
600	60014	Przebudowa i rozbudowa drogi powiatowej nr 2118C na odcinku Rypin-Wapielsk	312344,40	0,00	0,00	0,00	0,00
600	60016	Budowa drogi gminnej nr 120313C Rypin - Linne	0,00	1500,00	62,20	4,15	0,00
600	60016	Budowa drogi gminnej nr 120322C Godziszewy - Kwiatkowo	0,00	3500,00	0,00	0,00	0,00
600	60016	Budowa drogi gminnej nr 120329C Pręcunki - Dębiany	0,00	25000,00	22423,60	89,69	0,13
600	60016	Budowa drogi gminnej nr 120330C Dębiany - Borowo i drogi gminnej Dębiany - Dębiany	0,00	1500,00	46,60	3,11	0,00
600	60016	Budowa drogi gminnej Puszcza Rządowa - Czumsk Mały (granica gminy)	0,00	40000,00	22436,60	56,09	0,13
600	60016	Budowa drogi wewnętrznej w miejscowości Czyżewo (dz. nr 89)	0,00	3500,00	0,00	0,00	0,00
600	60016	Budowa drogi wewnętrznej w miejscowości Głowińsk (dz. nr 158/1)	0,00	3500,00	0,00	0,00	0,00
600	60016	Budowa drogi wewnętrznej w miejscowości Głowińsk (dz. nr 234/1)	0,00	3500,00	0,00	0,00	0,00
600	60016	Budowa drogi wewnętrznej w miejscowości Ławy	0,00	3500,00	0,00	0,00	0,00

„Raport o stanie Gminy Rypin w roku 2023”

		(dz. nr 20)					
600	60016	Budowa drogi wewnętrznej w miejscowości Sadłowo (dz. nr 42)	0,00	1300000,00	1294594,43	99,58	7,48
600	60016	Budowa drogi wewnętrznej w miejscowości Stępowo (dz. nr 38)	0,00	550000,00	545255,39	99,14	3,15
600	60016	Budowa drogi wewnętrznej w miejscowości Zakrocz (dz. nr 139)	0,00	1500,00	30,60	2,04	0,00
600	60016	Budowa drogi wewnętrznej w miejscowości Zakrocz (dz. nr 147)	0,00	21000,00	20021,30	95,34	0,12
600	60016	Budowa systemu odwadniającego pas drogowy drogi gminnej nr 120331C wraz z zrzutem wód do odbiornika	0,00	1000,00	905,60	90,56	0,01
600	60016	Budowa ścieżki pieszo - rowerowej Sikory - Rypin z przeprawą na rzece Rypienica	60000,00	60000,00	51975,70	86,63	0,30
600	60016	Modernizacja dróg gminnych utwardzonych na terenie gminy Rypin	200000,00	103821,00	39965,37	38,49	0,23
600	60016	Opracowanie dokumentacji pod przyszłe inwestycje	300000,00	219800,00	100963,70	45,93	0,58
600	60016	Przebudowa drogi gminnej nr 120302C Marianki-Podole-Rypałki Prywatne	2700000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
600	60016	Przebudowa drogi gminnej nr 120302C Marianki-Podole-Rypałki Prywatne (od km 0+000 do km 1+849,57)	0,00	2650000,00	2585024,29	97,55	14,94
600	60016	Przebudowa drogi gminnej nr 120333C Głowińsk - Kowalki	0,00	1500,00	903,30	60,22	0,01
600	60016	Przebudowa drogi gminnej nr 120337C Kowalki - Nadróż i nr 120338C Balin - Lasoty	0,00	2000,00	1700,00	85,00	0,01
600	60016	Przebudowa i rozbudowa dróg na terenie Gminy Rypin	1002778,00	1002778,00	981987,27	97,93	5,68

„Raport o stanie Gminy Rypin w roku 2023”

600	60016	Przebudowa i rozbudowa dróg na terenie Gminy Rypin - Polski Ład	9025000,00	8987431,04	8987431,04	100,00	51,96
600	60016	Rozbudowa drogi wewnętrznej Puszcza Rządowa - granica gminy (Czumsk Mały)	1000000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
600	60016	Rozbudowa drogi wewnętrznej w miejscowości Czyżewo	250000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
600	60016	Rozbudowa drogi wewnętrznej w miejscowości Sadłowo	300000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
600	60016	Rozbudowa drogi wewnętrznej w miejscowości Stawiska - Michałki	200000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
600	60016	Rozbudowa drogi wewnętrznej w miejscowości Zakrocz	200000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
600	60016	Rozbudowa drogi wewnętrznej w miejscowości Sępowo	200000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
600	60016	Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 534 od miejscowości Ostrowite do skrzyżowania z ul. Kościuszki w Rypinie polegająca na budowie ścieżki pieszo-rowerowej	186141,00	0,00	0,00	0,00	0,00
750	75023	Modernizacja elewacji budynku Urzędu Gminy	0,00	60000,00	14146,81	23,58	0,08
754	75412	Dofinansowanie zakupu samochodu strażackiego dla WOSP w Zakroczu	0,00	175000,00	174982,90	99,99	1,01
754	75412	Zakup samochodu dla WOSP w Zakroczu	70000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
851	85111	Wsparcie finansowe zakupu sprzętu medycznego dla szpitala (spirometr)	0,00	15000,00	14674,78	97,83	0,08
900	90005	Wymiana źródeł ciepła opalanych paliwami stałymi na terenie Gminy Rypin	90000,00	90000,00	33000,00	36,67	0,19
921	92109	Budowa świetlicy wiejskiej w miejscowości Głowińsk	750000,00	1020000,00	997693,31	97,81	5,77
926	92601	Modernizacja zaplecza socjalno-biurowego przy kompleksie boisk Orlik w Kowalkach	0,00	20000,00	11556,69	57,78	0,07

„Raport o stanie Gminy Rypin w roku 2023”

926	92605	Rewitalizacja zdegradowanych obszarów po byłych PGR-ach	0,00	684000,00	654764,20	95,73	3,79
926	92605	Rewitalizacja zdegradowanych terenów po byłych PGR-ach w miejscowości Starorypin Prywatny	3000000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Razem wydatki inwestycyjne			21117357,40	18332593,04	17296995,04	94,35	100,00

W wyniku realizacji budżetu na dzień 31 grudnia 2023 roku Gmina uzyskała:

- deficyt budżetowy w wysokości 4.299.495,35 zł, przy planowanym deficycie na koniec roku w kwocie 2.938.341,60 zł,
- nadwyżkę operacyjną w wysokości 1.768.422,59 zł, przy planowanej nadwyżce operacyjnej w kwocie 456.719,14 zł.

2.2. Poziom zadłużenia i zobowiązania wymagalne

W roku 2023 Gmina nie zaciągnęła nowych zobowiązań finansowych.

Na dzień 31 grudnia 2023 roku Gmina nie posiada zobowiązań wymagalnych.

2.3. Zaległości podatkowe podatników

Zaległości podatkowe (stan na dzień 31 grudnia 2023 r.) posiadają następujący podatnicy:

- 1) Osoby fizyczne:
  - 192 pozycje na kwotę 250.090,69 zł (podatek od nieruchomości),
  - 188 pozycji na kwotę 55.328,82 zł (podatek rolny),
  - 22 pozycje na kwotę 1.348,11 zł (podatek leśny),
  - 5 pozycji na kwotę 42.263,34 zł (podatek od środków transportowych).
- 2) Osoby prawne:
  - 3 pozycje na kwotę 4.841,12 zł (podatek od nieruchomości),
  - 1 pozycja na kwotę 16,00 zł (podatek rolny),
  - 1 pozycja na kwotę 1.405,00 zł (podatek od środków transportowych).

„Raport o stanie Gminy Rypin w roku 2023”

Z analizy zaległości wynika, że dłużnikami gminy są w szczególności osoby fizyczne. W stosunku do wszystkich dłużników podejmowane są działania w celu ściągnięcia należności polegające na prowadzeniu postępowań egzekucyjnych, indywidualnych rozmowach z dłużnikami oraz powiadomieniach sms (tzw. windykacji miękkiej).

3. Realizacja inwestycji

1.4. Zadania inwestycyjne w roku 2023

Lp	Nazwa inwestycji drogowej/ zadania drogowego	Stopień realizacji	Długość Zrealizowanych [km]	Całkowita wartość [PLN]	Dofinansowanie [PLN]	Fundusz/Program
1	Przebudowa drogi gminnej nr 120302C Marianki-Podole-Rypałki Prywatne (od km 0+000 do km 1+849,57)	Zrealizowane	1,850	2.585.024,29	1.273.621,00	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg
2	„Przebudowa i rozbudowa dróg na terenie Gminy Rypin” w tym:			9.969.418,31		
2.1	Przebudowa drogi gminnej nr 120307C Rypałki Prywatne-Stawiska i nr 120305C Stawiska-Linne-Jasin-Kwiatkowo, w tym:	Zrealizowane	2,933			Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych
2.1.1.	Przebudowa drogi gminnej nr 120307C Rypałki Prywatne-Stawiska		1,968			
2.1.2	Przebudowa drogi gminnej nr 120305C Stawiska-Linne-Jasin-Kwiatkowo		0,965			
2.2	Przebudowa drogi gminnej nr 120302C Marianki-Podole-Rypałki Prywatne i nr 120301C Podole-Starorypin Rządowy, w tym:		2,245			
2.2.1	Przebudowa drogi gminnej nr 120302C Marianki-Podole-Rypałki Prywatne		0,558			
2.2.2	Przebudowa drogi gminnej 120301C Podole-Starorypin Rządowy		1,687			
2.3	Budowa drogi gminnej nr 120305C Stawiska-Linne-Jasin-Kwiatkowo oraz drogi gminnej nr 120319C Dylewo-Kwiatkowo-Stępowo, w tym:		2,129			
2.3.1	Budowa drogi gminnej nr 120305C Stawiska-Linne-Jasin-Kwiatkowo		0,132			
2.3.2	Budowa drogi gminnej nr 120319C Dylewo-Kwiatkowo-Stępowo		1,997			
	Razem:		7,307	9.626.562,11	8.987.431,04	
2.4	Wypłata ustalonych odszkodowań za nieruchomości przejęte na potrzeby poszerzenia pasa drogowego			329.206,20		
2.5.	Regulacja prawna nieruchomości stanowiących pas drogowy			5.100,00		
2.6.	Wznowienie granic nieruchomości stanowiących pas drogowy			8.550,00		
3	Budowa drogi wewnętrznej w miejscowości Stępowo (dz. nr 38)	Zrealizowane	0,575	545.255,39		
4	Budowa drogi wewnętrznej w miejscowości Sadłowo (dz. nr 42)	Zrealizowane	0,855	1.294.594,43	314.000,00	Budżet Województwa Kujawsko-Pomorskiego
5	Budowa drogi gminnej nr 120313C Rypin - Linne	W realizacji (opracowanie)		62,20		

„Raport o stanie Gminy Rypin w roku 2023”

		dokumentacji)				
6	Budowa drogi gminnej nr 120313C Rypin - Linne	W realizacji (opracowanie dokumentacji)		22.423,60		
7	Budowa drogi gminnej nr 120330C Dębiany - Borowo i drogi gminnej Dębiany - Dębiany	W realizacji (opracowanie dokumentacji)		46,60		
8	Budowa drogi gminnej Puszcza Rządowa - Czumsk Mały (granica gminy)	W realizacji (opracowanie PFU)		22.436,60		
9	Budowa drogi wewnętrznej w miejscowości Zakrocz (dz. nr 139)	W realizacji (opracowanie dokumentacji)		30,60		
10	Budowa drogi wewnętrznej w miejscowości Zakrocz (dz. nr 147)	W realizacji (opracowanie dokumentacji)		20.021,30		
11	Przebudowa drogi gminnej nr 120333C Głowińsk - Kowalki	W realizacji (opracowanie dokumentacji)		903,30		
12	Przebudowa drogi gminnej nr 120337C Kowalki - Nadróż i nr 120338C Balin - Lasoty	W realizacji (opracowanie dokumentacji)		1700,00		
13	Modernizacja dróg gminnych utwardzonych na terenie gminy Rypin	Zrealizowane		39.965,37		
14	Opracowanie dokumentacji pod przyszłe inwestycje w tym:	Opracowanie dokumentacji		100.963,70		
14.1.	Budowa drogi wewnętrznej w miejscowości Stawiska (dz. nr 30)			13.773,60		
14.2.	Rozbudowa drogi wewnętrznej w miejscowości Czyżewo			66,60		
14.3.	Budowa drogi wewnętrznej w miejscowości Stępowo (dz. nr 40)			16.613,60		
14.4.	Przebudowa drogi gminnej nr 120316C Sadłowo-Stępowo			28.787,30		
14.5.	Przebudowa drogi gminnej nr 120320C Godziszewy-Czermin i nr 120305C Stawiska-Linne-Jasin-Kwiatkowo w tym:			24.922,60		
14.5.1	Przebudowa drogi gminnej nr 120305C Stawiska-Linne-Jasin-Kwiatkowo			3.092,03		
14.5.2	Przebudowa drogi gminnej nr 120320C Godziszewy-Czermin			21.830,57		
14.6.	Remont drogi gminnej nr 120307C Rypalki Prywatne-Stawiska (od km 1+530 do km 2+390)			12.000,00		
14.7	Budowa drogi gminnej nr 120313C Rypin-Linne – etap 1			4.800,00		
15	Budowa systemu odwadniającego pas drogowy drogi gminnej nr 120331C wraz z zrzutem wód do odbiornika	W realizacji (opracowanie dokumentacji)		905,60		

Zadania drogowe (remontowe) realizowane w 2023 r.

Lp	Nazwa zadania drogowego	Stopień realizacji	Długość Zrealizowanych [km]	Całkowita wartość [PLN]	Dofinansowane [PLN]	Fundusz/Program
1	Remont drogi gminnej nr 120307C Rypalki Prywatne-Stawiska (od km 1+530 do km 2+390)	Zrealizowane	0,860	1.169.386,97	936.927,00	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg

Inne zadania inwestycyjne realizowane w 2023 r.

Lp	Nazwa zadania inwestycyjnego	Stopień realizacji	Całkowita wartość [PLN]
1	Budowa systemu odwadniającego dla miejscowości Kowalki	W realizacji (opracowanie dokumentacji)	5.958,00

Zadania drogowe (remontowe) dofinansowane z budżetu Gminy Rypin realizowane przez inne JST w 2023 r.

Lp	Nazwa zadania drogowego	Dofinansowanie z budżetu Gminy Rypin dla Powiatu Rypińskiego [PLN]
1	Remont drogi powiatowej 2221C Puszcza Miejska-Skrwilno na odcinku Puszcza Miejska-Skudzawy	169.764,29

3.2. Poziom wydatków inwestycyjnych i ich udział w wydatkach budżetu gminy

Wskaźnik zrealizowanych wydatków inwestycyjnych w stosunku do poniesionych wydatków ogółem w roku 2023 ukształtował się na poziomie 29,63%. Środki zaplanowane na zadania inwestycyjne wykonane zostały w 94,35%. Wszystkie zaplanowane zadania inwestycyjne realizowane były zgodnie z założonym planem.

3.3. Fundusz sołecki

Gmina Rypin w 2016 roku zdecydowała się na wyodrębnienie w budżecie funduszu sołeckiego, kierując środki finansowe bezpośrednio do dyspozycji sołectw. O przyznanie środków z Funduszu Sołeckiego mogą ubiegać się Sołtysi wraz z Radą Sołecką.

Sołectwa mają do dyspozycji określony budżet, w ramach którego mogą działać, realizując inwestycje w obrębie swoich wsi, takie jak np. budowa chodnika przy drodze gminnej, zakup wyposażenia do świetlic wiejskich, budowa placu zabaw dla dzieci, doposażenie szkoły w materiały edukacyjne, organizacja imprez okolicznościowych i kulturalnych, oświetlenie drogi gminnej, remont wiaty przystankowej, sadzenie drzew lub krzewów.

„Raport o stanie Gminy Rypin w roku 2023”

Dodatkowo ustawa o funduszu sołeckim daje możliwość realizacji wspólnych przedsięwzięć przez kilka sołectw. W takim przypadku każde sołectwo uchwała oddzielnie wniosek, który dotyczy wspólnego przedsięwzięcia.

Wnioski sołectw muszą spełniać następujące kryteria: muszą mieścić się w zadaniach własnych gminy, zapewniać poprawę warunków życia mieszkańców oraz być zgodne ze strategią rozwoju gminy (wypełnione łącznie).

Obecnie obowiązujące przepisy prawa przewidują możliwości wystąpienia przez sołectwo do wójta o zmianę przedsięwzięć przewidzianych do realizacji w ramach funduszu sołeckiego w trakcie roku budżetowego.

Plan wydatków 700.520,12 zł zrealizowano w wysokości 699.127,25 zł, tj. 99,80 % planu.

Wykonanie wydatków w ramach funduszu sołeckiego za 2023 rok z podziałem na przedsięwzięcia:

Lp.	Nazwa zadania, przedsięwzięcia	Plan	Wykonanie	Stopień realizacji
1	2	3	4	5
1. Balin		35 003,28 zł	34 966,38 zł	99,89%
1.1.	Remont dróg gminnych na terenie sołectwa Balin	21 700,00 zł	21 663,10 zł	99,83%
1.2.	Utrzymanie estetyki i zieleni w sołectwie	3 600,00 zł	3 600,00 zł	100,00%
1.3.	Doposażenie placu zabaw	5 900,00 zł	5 900,00 zł	100,00%
1.4.	Pobudzenie aktywności obywatelskiej oraz upowszechnianie idei samorządowej	3 803,28 zł	3 803,28 zł	100,00%
2. Borzymin		31 366,57 zł	31 332,41 zł	99,89%
2.1.	Remont dróg gminnych na terenie sołectwa Borzymin	14 350,00 zł	14 322,55 zł	99,81%
2.2.	Utrzymanie estetyki i zieleni w sołectwie	9 950,00 zł	9 947,19 zł	99,97%
2.3.	Pobudzenie aktywności obywatelskiej oraz upowszechnianie idei samorządowej	7 066,57 zł	7 062,67 zł	99,94%
3. Cetki		22 274,81 zł	22 193,39 zł	99,63%
3.1.	Remont dróg gminnych na terenie sołectwa Cetki	14 400,00 zł	14 372,03 zł	99,81%
3.2.	Pobudzenie aktywności obywatelskiej oraz upowszechnianie idei samorządowej	3 100,00 zł	3 077,60 zł	99,28%
3.3.	Utrzymanie estetyki i zieleni w sołectwie	704,81 zł	698,42 zł	99,09%
3.4.	Doposażenie kompleksu rekreacyjnego i świetlicy w Cetkach	4 070,00 zł	4 045,34 zł	99,39%
4. Czyżewo		27 388,93 zł	27 337,24 zł	99,81%
4.1.	Remont dróg na terenie sołectwa Czyżewo	11 950,00 zł	11 946,21 zł	99,97%
4.2.	Pobudzenie aktywności obywatelskiej oraz upowszechnianie idei samorządowej	3 888,93 zł	3 879,20 zł	99,75%
4.3.	Utrzymanie estetyki i zieleni w sołectwie	11 550,00 zł	11 511,83 zł	99,67%
5. Dębiany		27 445,75 zł	27 373,66 zł	99,74%

„Raport o stanie Gminy Rypin w roku 2023”

5.1.	Remont dróg na terenie sołectwa Dębiany	3 845,75 zł	3 814,20 zł	99,18%
5.2.	Pobudzenie aktywności obywatelskiej oraz upowszechnianie idei samorządowej	5 050,00 zł	5 018,05 zł	99,37%
5.3.	Budowa chodników przy drodze gminnej nr 120330C Dębiany- Borowo	18 550,00 zł	18 541,41 zł	99,95%
6. Dylewo		20 626,93 zł	20 623,23 zł	99,98%
6.1.	Remont dróg na terenie sołectwa Dylewo	13 000,00 zł	13 000,00 zł	100,00%
6.2.	Pobudzenie aktywności obywatelskiej oraz upowszechnianie idei samorządowej	3 376,93 zł	3 376,93 zł	100,00%
6.3.	Remont świetlicy wiejskiej w Dylewie	950,00 zł	946,30 zł	99,61%
6.4.	Budowa altany	3 300,00 zł	3 300,00 zł	100,00%
7. Głowińsk		42 731,27 zł	42 626,35 zł	99,75%
7.1.	Remont dróg na terenie sołectwa Głowińsk	18 000,00 zł	17 982,08 zł	99,90%
7.2.	Pobudzenie aktywności obywatelskiej oraz upowszechnianie idei samorządowej	9 000,00 zł	9 000,00 zł	100,00%
7.3.	Doposażenie świetlicy wiejskiej w sołectwie Głowińsk	12 431,27 zł	12 431,27 zł	100,00%
7.4.	Utrzymanie estetyki i zieleni w sołectwie	3 300,00 zł	3 213,00 zł	97,36%
8. Godziszewy		35 969,28 zł	35 899,01 zł	99,80%
8.1.	Remont dróg gminnych na terenie sołectwa Godziszewy	13 750,00 zł	13 713,13 zł	99,73%
8.2.	Pobudzenie aktywności obywatelskiej oraz upowszechnianie idei samorządowej	9 450,00 zł	9 449,62 zł	100,00%
8.3.	Zagospodarowanie terenu wokół strażnicy OSP w Godziszewach	12 369,28 zł	12 345,12 zł	99,80%
8.4.	Budowa placu zabaw	400,00 zł	391,14 zł	97,79%
9. Jasin		23 638,58 zł	23 638,58 zł	100,00%
9.1.	Zagospodarowanie działki gminnej na terenie sołectwa Jasin	16 638,58 zł	16 638,58 zł	100,00%
9.2.	Pobudzenie aktywności obywatelskiej oraz upowszechnianie idei samorządowej	7 000,00 zł	7 000,00 zł	100,00%
10. Kowalki		48 356,80 zł	48 296,51 zł	99,88%
10.1.	Remont dróg na terenie sołectwa Kowalki	14 450,00 zł	14 450,00 zł	100,00%
10.2.	Pobudzenie aktywności obywatelskiej oraz upowszechnianie idei samorządowej	5 756,80 zł	5 733,04 zł	99,59%
10.3.	Dofinansowanie zadań OSP w Kowalkach	5 000,00 zł	5 000,00 zł	100,00%
10.4.	Doposażenie placu zabaw	3 000,00 zł	2 995,50 zł	99,85%
10.5.	Utrzymanie estetyki i zieleni w sołectwie	150,00 zł	117,97 zł	78,65%
10.6.	Doposażenie świetlicy wiejskiej w Kowalkach	20 000,00 zł	20 000,00 zł	100,00%
11. Linne		22 843,05 zł	22 788,15 zł	99,76%
11.1.	Remont dróg gminnych na terenie sołectwa Linne	10 193,05 zł	10 171,56 zł	99,79%
11.2.	Realizacja celu wspólnego - dofinansowanie zadań OSP w Sadłowie	1 500,00 zł	1 500,00 zł	100,00%
11.3.	Pobudzenie aktywności obywatelskiej oraz upowszechnianie idei samorządowej	4 850,00 zł	4 816,80 zł	99,32%
11.4.	Zakup drobnego sprzętu AGD	1 500,00 zł	1 499,79 zł	99,99%
11.5.	Dofinansowanie dokumentacji na realizację zadania pn. "Przebudowa drogi gminnej nr 120313C Rypin - Linne"	4 800,00 zł	4 800,00 zł	100,00%
12. Marianki		31 139,28 zł	31 105,01 zł	99,89%
12.1.	Remont dróg na terenie sołectwa Marianki	2 900,00 zł	2 897,88 zł	99,93%
12.2.	Pobudzenie aktywności obywatelskiej oraz	5 490,00 zł	5 465,85 zł	99,56%

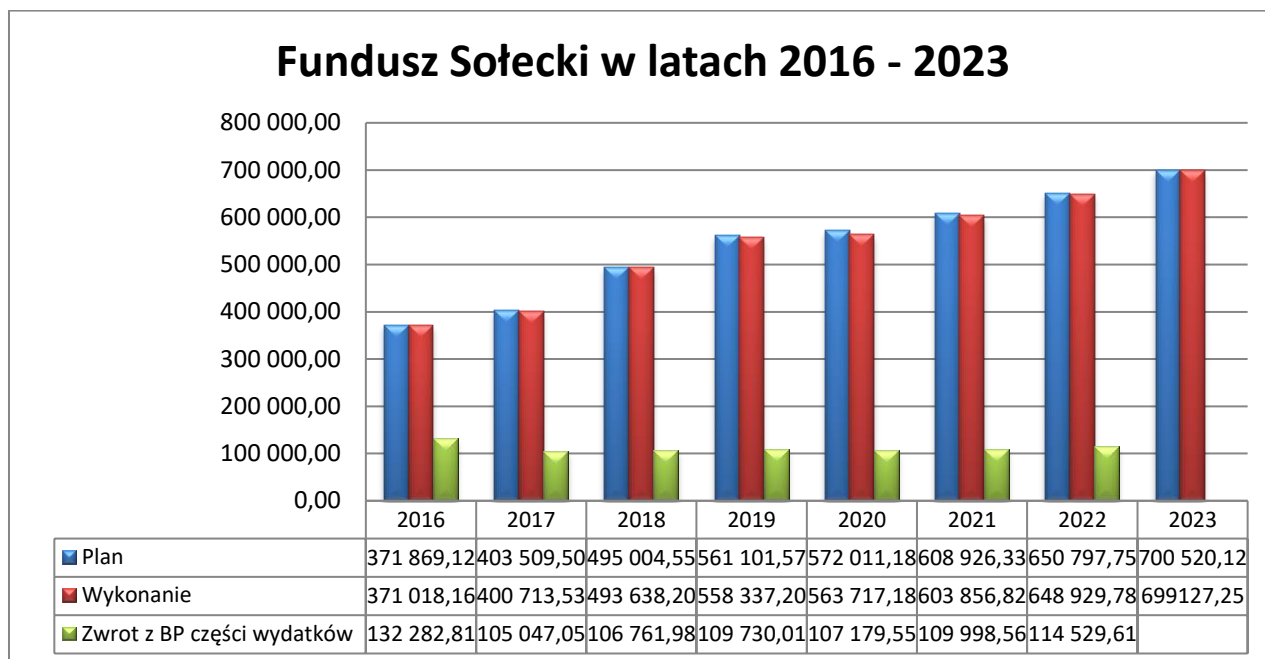
„Raport o stanie Gminy Rypin w roku 2023”

	upowszechnianie idei samorządowej			
12.3.	Utrzymanie estetyki i zieleni w sołectwie	1 110,00 zł	1 102,00 zł	99,28%
12.4.	Doposażenie świetlicy wiejskiej w Mariankach	2 500,00 zł	2 500,00 zł	100,00%
12.5.	Budowa chodnika przy drodze gminnej	19 139,28 zł	19 139,28 zł	100,00%
13. Podole		16 365,17 zł	16 313,15 zł	99,68%
13.1.	Zakup i montaż lampy solarnej na terenie sołectwa Podole	9 900,00 zł	9 900,00 zł	100,00%
13.2.	Pobudzenie aktywności obywatelskiej oraz upowszechnianie idei samorządowej	4 700,00 zł	4 698,57 zł	99,97%
13.3.	Zakup i montaż wiaty przystankowej przy drodze gminnej	1 765,17 zł	1 714,58 zł	97,13%
14. Puszcza Rządowa		29 718,69 zł	29 605,83 zł	99,62%
14.1.	Remont dróg gminnych na terenie sołectwa Puszcza	19 870,00 zł	19 864,50 zł	99,97%
14.2.	Pobudzenie aktywności obywatelskiej oraz upowszechnianie idei samorządowej	7 118,69 zł	7 035,67 zł	98,83%
14.3.	Utrzymanie estetyki i zieleni w sołectwie	2 730,00 zł	2 705,66 zł	99,11%
15. Rusinowo		45 742,92 zł	45 711,52 zł	99,93%
15.1.	Remont dróg gminnych na terenie sołectwa Rusinowo	17 000,00 zł	16 997,52 zł	99,99%
15.2.	Pobudzenie aktywności obywatelskiej oraz upowszechnianie idei samorządowej	6 800,00 zł	6 771,08 zł	99,57%
15.3.	Remont świetlicy wiejskiej	5 000,00 zł	5 000,00 zł	100,00%
15.4.	Utrzymanie estetyki i zieleni w sołectwie	16 942,92 zł	16 942,92 zł	100,00%
16. Rypalki Prywatne		26 763,87 zł	26 706,49 zł	99,79%
16.1.	Remont dróg gminnych na terenie sołectwa Rypalki	12 200,00 zł	12 162,40 zł	99,69%
16.2.	Pobudzenie aktywności obywatelskiej oraz upowszechnianie idei samorządowej	6 063,87 zł	6 044,09 zł	99,67%
16.3.	Zakup i montaż lampy oświetleniowej	8 500,00 zł	8 500,00 zł	100,00%
17. Sadłowo		38 753,63 zł	38 739,37 zł	99,96%
17.1.	Remont dróg gminnych na terenie sołectwa Sadłowo	12 753,63 zł	12 753,63 zł	100,00%
17.2.	Realizacja celu wspólnego - dofinansowanie działalności Klubu Seniora	5 980,00 zł	5 980,00 zł	100,00%
17.3.	Realizacja celu wspólnego - dofinansowanie zadań SP w Sadłowie	2 000,00 zł	1 999,99 zł	100,00%
17.4.	Realizacja celu wspólnego - dofinansowanie zadań OSP w Sadłowie	5 000,00 zł	5 000,00 zł	100,00%
17.5.	Utrzymanie estetyki i zieleni w sołectwie	2 000,00 zł	2 000,00 zł	100,00%
17.6.	Realizacja celu wspólnego - dofinansowanie KGW Sadłowo	3 000,00 zł	2 998,75 zł	99,96%
17.7.	Pobudzenie aktywności obywatelskiej oraz upowszechnianie idei samorządowej	5 020,00 zł	5 020,00 zł	100,00%
17.8.	Zakup elementów do sprzętu nagłośnienia	3 000,00 zł	2 987,00 zł	99,57%
18. Nowe Sadłowo		20 683,75 zł	20 358,20 zł	98,43%
18.1.	Remont dróg gminnych na terenie sołectwa Nowe Sadłowo	10 683,75 zł	10 672,57 zł	99,90%
18.2.	Pobudzenie aktywności obywatelskiej oraz upowszechnianie idei samorządowej	3 000,00 zł	3 000,00 zł	100,00%
18.3.	Realizacja celu wspólnego - dofinansowanie działalności Klubu Seniora	2 300,00 zł	2 225,18 zł	96,75%
18.4.	Realizacja celu wspólnego - dofinansowanie zadań SP w Sadłowie	500,00 zł	497,16 zł	99,43%
18.5.	Realizacja celu wspólnego - dofinansowanie zadań OSP w Sadłowie	1 500,00 zł	1 263,29 zł	84,22%

„Raport o stanie Gminy Rypin w roku 2023”

18.6.	Odtworzenie rowu melioracyjnego	2 700,00 zł	2 700,00 zł	100,00%
19. Sikory		22 899,87 zł	22 899,62 zł	100,00%
19.1.	Remont dróg gminnych na terenie sołectwa Sikory	4 000,00 zł	4 000,00 zł	100,00%
19.2.	Pobudzenie aktywności obywatelskiej oraz upowszechnianie idei samorządowej	2 760,00 zł	2 759,75 zł	99,99%
19.3.	Zagospodarowanie działki gminnej na terenie sołectwa Sikory	16 139,87 zł	16 139,87 zł	100,00%
20. Starorypin Prywatny		34 435,04 zł	34 352,16 zł	99,76%
20.1.	Remont dróg gminnych na terenie sołectwa Starorypin Prywatny	22 700,00 zł	22 698,05 zł	99,99%
20.2.	Utrzymanie estetyki i zieleni w sołectwie	11 000,00 zł	10 977,66 zł	99,80%
20.3.	Pobudzenie aktywności obywatelskiej oraz upowszechnianie idei samorządowej	735,04 zł	676,45 zł	92,03%
21. Starorypin Rządowy		19 376,81 zł	19 291,65 zł	99,56%
21.1.	Remont dróg gminnych na terenie sołectwa Starorypin Rządowy	8 000,00 zł	7 969,17 zł	99,61%
21.2.	Pobudzenie aktywności obywatelskiej oraz upowszechnianie idei samorządowej	5 800,00 zł	5 768,90 zł	99,46%
21.3.	Doposażenie kompleksu rekreacyjnego sołectwa Starorypin Rządowy	5 576,81 zł	5 553,58 zł	99,58%
22. Stawiska		23 979,52 zł	23 963,76 zł	99,93%
22.1.	Remont dróg na terenie sołectwa Stawiska	17 000,00 zł	17 000,00 zł	100,00%
22.2.	Pobudzenie aktywności obywatelskiej oraz upowszechnianie idei samorządowej	4 219,52 zł	4 204,81 zł	99,65%
22.3.	Zakup głośnika	2 760,00 zł	2 758,95 zł	99,96%
23. Stępowo		31 877,98 zł	31 877,04 zł	100,00%
23.1.	Remont dróg na terenie sołectwa Stępowo	11 877,98 zł	11 877,98 zł	100,00%
23.2.	Pobudzenie aktywności obywatelskiej oraz upowszechnianie idei samorządowej	4 000,00 zł	3 999,06 zł	99,98%
23.3.	Zakup materiałów oraz budowa chodnika przy drodze gminnej Sadłowo- Stępowo	10 000,00 zł	10 000,00 zł	100,00%
23.4.	Remont strażnicy wiejskiej w Stępowie	6 000,00 zł	6 000,00 zł	100,00%
24. Zakrocz		21 138,34 zł	21 128,54 zł	99,95%
24.1.	Remont dróg na terenie sołectwa Zakrocz	4 610,00 zł	4 600,20 zł	99,79%
24.2.	Pobudzenie aktywności obywatelskiej oraz upowszechnianie idei samorządowej	9 528,34 zł	9 528,34 zł	100,00%
24.3.	Zakup Systemu Selektynego Alarmowania dla WOSP w Zakroczu	7 000,00 zł	7 000,00 zł	100,00%
Ogółem:		700 520,12 zł	699 127,25 zł	99,80%

Fundusz sołecki w poszczególnych latach.

Od kwoty wydanej na realizację przedsięwzięć z Funduszu Sołeckiego przysługuje zwrot części poniesionych wydatków z Budżetu Państwa. Do końca maja następnego roku po roku poprzednim gmina występuje z wnioskiem o zwrot środków z budżetu państwa. Wnioskowana kwota zwrotu środków za rok 2023 wynosi 279 650,90 zł. Ostateczną wartość poznamy dopiero po przyznaniu dofinansowania.

Zwrot z budżetu państwa części wydatków gmin wykonanych w ramach funduszu sołeckiego

Rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2023	2023 (wnioskowana kwota zwrotu w 2024 r.)
Kwota zwrotu	132 282,81	105 047,05	106 761,98	109 730,01	107 179,55	109 998,56	114 529,61	279 650,90
% zwrotu	35,654%	26,215%	21,425%	19,653%	19,013%	18,216%	17,649%	40%

4. Infrastruktura techniczna i zagospodarowanie przestrzenne

4.1. Wodociągi i kanalizacja

Sytuacja w zakresie zaopatrzenia ludność w wodę przedstawia się korzystnie. Do sieci wodociągowej podłączonych jest około 73% gospodarstw indywidualnych. Woda dostarczana jest mieszkańcom gminy, po jej przygotowaniu do spożycia, z czterech stacji uzdatniania, będących własnością gminy. Do sieci wodociągowej podłączonych jest 30 miejscowości.

Stacje uzdatniania wody (hydrofornie) znajdują się w następujących miejscowościach:

- Borzymin – o wydajności 37 m³/h,
- Kowalki - o wydajności 42 m³/h,
- Sadłowo - o wydajności 37 m³/h,
- Starorypin Prywatny - o wydajności 47 m³/h.

Długość sieci wodociągowej czynnej bez przyłączy wynosi 199,2 km, natomiast z przyłączami 336,75 km. Długość sieci kanalizacyjnej wynosi 47,56 km. Ścieki odprowadzane są do miejskiej oczyszczalni ścieków w Rypinie.

W 2023 roku rozbudowana została sieć wodociągowa w trzech miejscowościach.

Lp.	Sieć wodociągowa (miejscowość)	Długość (mb)
1.	Godziszewy	208
2.	Głowińsk	200
3.	Kwiatkowo	100
SUMA:		508

Zestawienie długości rozbudowanej sieci wodociągowej w poszczególnych miejscowościach w 2023r.

W 2023 roku produkcja wody wyniosła 541,5 tys.m³, natomiast sprzedaż – 410,5 tys. m³. Straty w sieci wynoszą 130,9 tys. m³. Na cele technologiczne zużyto 8 tys. m³. Zakupiono od miasta Rypin oraz Gminy Rogowo 52,8 tys. m³ wody dla gospodarstw indywidualnych znajdujących się na pograniczu gminy Rypin i miasta Rypin.

Ilość ścieków odprowadzonych wyniosła 132 tys. m³.

W roku 2023 na terenie Gminy Rypin zgłoszono do eksploatacji 19 nowych przydomowych oczyszczalni ścieków.

Sprzedaż wody i odprowadzanie ścieków na przestrzeni lat

	2019	2020	2021	2022	2023
Produkcja wody (w tys m³)	434,7	428,2	405,9	453,8	541,5
Sprzedaż wody (w tys m³)	403,9	443,5	425,4	405,2	410,5
Zakup wody od innych podmiotów (w tys m³)	37,0	64,8	75,0	69,6	52,8
Ilość ścieków odprowadzonych do oczyszczalni (w tys m³)	100,8	88,4	131,4	124,5	132

Wpływy oraz zaległości z tytułu dostarczenia wody na przestrzeni lat:

	2022	2023
Wpływy z tytułu sprzedanej wody (zł netto)	1 017 004,31	167 000
Zaległości z tytułu opłaty za dostawę wody (zł netto)	1 041 692,26	126 000

4.2. Zakup energii elektrycznej i oświetlenie

W celu optymalizacji kosztów energii elektrycznej Gmina Rypin zrzeszona jest w Pomorskiej Grupie Konsultingowej SA. Uczestnictwo w grupie zakupowej polega na przygotowaniu i przeprowadzeniu wyboru wykonawcy na zakup energii. Wybór wykonawcy dokonywany jest corocznie w przetargu nieograniczonym, przeprowadzanym w imieniu gmin zrzeszonych w Grupie Zakupowej przez Urząd Miasta Rypin. Z Wykonawcą wybranym w przetargu Gmina zawiera umowę sprzedaży energii elektrycznej. W wyniku przeprowadzonych działań oraz dzięki bardzo dużemu zapotrzebowaniu instytucji zrzeszonych w grupie zakupowej stawka 1 kWh jest niższa niż ta którą można było uzyskać podczas indywidualnych negocjacji gminy i podległych jej jednostek. Usługi oświetleniowe obejmujące zapewnienie pełnej sprawności technicznej opraw ulicznych w ilości 140 szt., świadczyła ENERGA Oświetlenie Sp. z o.o.

„Raport o stanie Gminy Rypin w roku 2023”

W roku 2023 w związku z brakiem ofert w przetargu na zakup energii oraz ustaleniu rządowych cen maksymalnych cena energii elektrycznej była zróżnicowana. W okresie od stycznia 2023 do końca czerwca 2024 cena energii była ustalona na stałym poziomie w ramach rządowej tarczy solidarnościowej. W pozostałym okresie gmina dokonywała zakupu energii po hurtowych cenach aktualnie notowanych na Towarowej Giełdzie Energii tzw. ceny spotowe. Ceny energii elektrycznej przedstawione zostały w tabeli.

Zestawienie tabelaryczne cen energii elektrycznej w latach 2019-2023.

Rok 2019			
Lp.	Punkty dostaw energii	Cena netto za 1 MWh	Cena Brutto za 1 MWh
1.	Lokale i obiekty	382,70 zł	470,72 zł
2.	Oświetlenie drogowe	233,90 zł	287,70 zł
Rok 2020			
1.	Lokale i obiekty	331,60 zł	407,87 zł
2.	Oświetlenie drogowe	307,90 zł	378,72 zł
Rok 2021			
1.	Lokale i obiekty	292,40 zł	359,65 zł
2.	Oświetlenie drogowe	276,50 zł	340,10 zł
Rok 2022			
1.	Lokale i obiekty	549,10 zł	675,39 zł
2.	Oświetlenie drogowe	517,00 zł	635,91 zł
Rok 2023			
1.	Lokale i obiekty	Ceny rezerwowe od stycznia do czerwca - 790,00 zł. Cena spot za: <ul style="list-style-type: none"> • sierpień - 484,77zł, • wrzesień – 510,30zł, • październik – 424,18zł, • listopad – 428,61zł, • grudzień - 345,90zł. 	Ceny rezerwowe od stycznia do czerwca - 971,70 zł; Cena spot za: <ul style="list-style-type: none"> • sierpień -596,27 zł • wrzesień –652,27 zł • październik -521,74 zł • listopad – 527,19 • grudzień – 425,46zł

„Raport o stanie Gminy Rypin w roku 2023”

2.	Oświetlenie drogowe	Ceny rezerwowe od stycznia do czerwca - 790,00 zł. Cena spot za: <ul style="list-style-type: none"> • sierpień - 484,77zł, • wrzesień – 510,30zł, • październik – 424,18zł, • listopad – 428,61zł, • grudzień - 345,90zł.	Ceny rezerwowe od stycznia do czerwca - 971,70 zł. Cena spot za: <ul style="list-style-type: none"> sierpień - 596,27zł, wrzesień - 627,67zł, październik - 521,74zł, listopad – 527,19zł, grudzień – 425,46zł.
----	---------------------	---	---

4.3. Drogi

Obsługę komunikacyjną Gminy Rypin zapewnia system dróg o znaczeniu wojewódzkim, powiatowym i gminnym.

Zestawienie długości dróg na terenie gminy:

- drogi wojewódzkie - 28,094 km
- drogi powiatowe - 41,591 km
- drogi gminne – 145,796 km

Na terenie gminy Rypin swój przebieg zaznaczają cztery trasy dróg wojewódzkich. Posiadają one nawierzchnię utwardzoną (asfaltobeton). Są to drogi klasy technicznej III i IV relacji:

- Nr 534 Grudziądz – Wąbrzeźno – Golub – Dobrzyń – Rypin,
- Nr 557 Rypin – Lipno,
- Nr 560 Brodnica - Rypin - Sierpc - Bielsk,
- Nr 563 Rypin – Żuromin – Mława.

Do dróg powiatowych występujących na terenie gminy Rypin zaliczamy drogi relacji:

- nr 2120C Radomin – Gulbiny – Cetki,
- nr 2205C Długie – Rakowo – Cetki,
- nr 2206C Rakowo – Czyżewo – Rusinowo,
- nr 2118C Szafarnia – Wąpielsk – Rypin,
- nr 2208C Starorypin Rządowy – Rypin,
- nr 1837C Zdroje – Górzno – Starorypin Rządowy,
- nr 1841C Michałki – Sadłowo,
- nr 1840C Świedziebnia – Sadłowo – Godziszewy,
- nr 2209C Borzymin – Głowińsk,
- nr 2210C Cetki – Balin,

- nr 2214C Rypin – Pręczki,
- nr 2215C Dylewo – Rogowo,
- nr 2217C Godziszewy – Dylewo,
- nr 2218C Wygoda – Sosnowo,
- nr 2221C Puszcza Miejska – Skrwilno.

Wszystkie wyżej wymienione drogi powiatowe posiadają nawierzchnie twarde – klasa techniczna V.

Drogi gminne

Do dróg gminnych zalicza się drogi o znaczeniu lokalnym stanowiące sieć dróg służących miejscowym potrzebom z wyłączeniem dróg wewnętrznych.

Rodzaje nawierzchni i ich długość zgodnie z ewidencją dróg stan na 31.12.2023 r.:

- drogi o nawierzchni twardej: 87,309 km (59,99 %),
- drogi o nawierzchni gruntowej 58,487 km (40,01 %).

Na bieżąco prowadzone są remonty dróg gminnych oraz w miarę możliwości finansowych kompleksowe modernizacje.

Przeprowadzone inwestycje z zakresu infrastruktury drogowej w roku 2023 przedstawiono w rozdziale 3 Realizacja inwestycji.

4.4. Zagospodarowanie przestrzenne

Na koniec roku 2023 na terenie gminy Rypin obowiązywało 22 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:

1. Uchwała Nr 75/95 Rady Gminy w Rypinie z dnia 27 września 1995 roku w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów rekreacyjnych położonych nad jeziorem Czarownica wieś Borzymin (Uchwała opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Włocławskiego Nr 10 z dnia 22 listopada 1995 r. poz. 74.).
2. Uchwała Nr 103/96 Rady Gminy w Rypinie z dnia 29 czerwca 1996 roku w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów rekreacyjnych położonych nad jeziorem Długie wieś Rakowo (Uchwała opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Włocławskiego Nr 14 z dnia 9 września 1995 r. poz. 111.).

3. Uchwała Nr 104/96 Rady Gminy w Rypinie z dnia 29.06.1996 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Rypin w zakresie zmiany funkcji dla gruntu rolnego na tereny pod urządzenia infrastruktury technicznej związanej z rozbudową Zakładu „GASPOL” spółka z o.o. (Uchwała opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Włocławskiego Nr 11, poz. 96 z dnia 14.08.1996 r.).
4. Uchwała Nr 105/96 Rady Gminy w Rypinie z dnia 29.06.1996 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Rypin w zakresie zmiany funkcji dla gruntu rolnego na tereny pod urządzenia infrastruktury technicznej związanej z budową pośredniej stacji pomp na „Pomorskim rurociągu Ropy Naftowej” w Puszczy Miejskiej wraz z dosyłowymi liniami elektroenergetycznymi 110 kV (Uchwała opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Włocławskiego Nr 11, poz. 97 z dnia 14.08.1996 r.).
5. Uchwała nr 136/97 Rady Gminy w Rypinie z dnia 18 kwietnia 1997 r. w sprawie zmian miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Rypin dotyczących dopuszczenia funkcji mieszkalno- usługowej na terenach rekreacyjno-wypoczynkowych nad jeziorem Długie we wsi rakowo sołectwo Czyżewo (Uchwała opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Włocławskiego Nr 15, poz. 74 z dnia 19.07.1997 r.).
6. Uchwała nr 12/98 Rady Gminy Rypin z dnia 15 grudnia 1998 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego osiedla budynków mieszkalnych jednorodzinnych położonych we wsi Cetki gm. Rypin działki o numerach ewidencyjnych 34/1, 34/2, 34/3, 35, 104 i część działki nr 36 (Uchwała opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego Nr 27, poz. 183 z dnia 1999-04-21).
7. Uchwała nr 13/98 Rady Gminy Rypin z dnia 15 grudnia 1998 r. w sprawie zmian miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego terenów rekreacyjnych położonych nad jeziorem Długie wieś Rakowo sołectwo Czyżewo oraz Borzymin nad jeziorem Czarownica, dotyczących rozszerzenia zapisów ustaleń z zakresu architektury i zagospodarowania przestrzennego (Uchwała opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego Nr 27, poz. 184 z dnia 1999-04-21).
8. Uchwała nr 171/02 Rady Gminy Rypin z dnia 25 czerwca 2002 w sprawie zmiany miejscowego ogólnego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Rypin w

części wsi Marianki obejmującego teren o funkcji mieszkalno-rolnej na funkcję przemysłowo-usługową wielofunkcyjną(Uchwała opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego Nr 90, poz. 1848 z dnia 2002-07-26).

9. Uchwała nr XVIII/126/08 Rady Gminy Rypin z dnia 2 września 2008 w sprawie zatwierdzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Rypin w zakresie obejmującym fragment wsi Dylewo (Uchwała opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego Nr 127, poz. 2029 z dnia 2010-10-09).
10. Uchwała nr XXII/159/09 RADY GMINY RYPIN z dnia 25 lutego 2009 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Rypin, obejmującego fragment wsi Dylewo, działkę o nr ewidencyjnym 131/1, przeznaczoną pod funkcję produkcyjno-usługową(Uchwała opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego Nr 36, poz. 785 z dnia 2009-04-17).
11. Uchwała nr XXII/160/09 RADY GMINY RYPIN z dnia 25 lutego 2009 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Rypin. Plan obejmuje fragment wsi Dylewo, działkę o nr ewidencyjnym 37, przeznaczoną pod funkcję produkcyjno-usługową(Uchwała opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego Nr 36, poz. 786 z dnia 2009-04-17).
12. Uchwała nr XXII/161/09 RADY GMINY RYPIN z dnia 25 lutego 2009 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Rypin. Plan obejmuje fragment wsi Głowińsk, działkę o numerze ewidencyjnym 265, z przeznaczeniem pod funkcję mieszkaniowo-usługową(Uchwała opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego Nr 36, poz. 787 z dnia 2009-04-17).
13. Uchwała nr XXIV/185/09 RADY GMINY RYPIN z dnia 27 maja 2009 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Rypin w zakresie obszaru położonego w miejscowości Starorypin Rządowy działka o nr ewidencyjnym 15/2(Uchwała opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego Nr 78, poz. 1402 z dnia 2009-07-24).
14. Uchwała nr XXVI/194/09 RADY GMINY RYPIN z dnia 11 sierpnia 2009 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Rypin w fragmencie wsi Rusinowo na działkach o nr ewidencyjnych: 326/8 i 481/4(Uchwała

opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego Nr 123, poz. 2054 z dnia 2009-12-07).

15. Uchwała nr XXVII/199/09 RADY GMINY RYPIN z dnia 22 września 2009 w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Rypin w zakresie obszaru położonego w miejscowości Rakowo sołectwo Czyżewo, działki o nr ewidencyjnych: 367/2 i 367/3 (Uchwała opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego Nr 123, poz. 2055 z dnia 2009-12-07).
16. Uchwała nr XXXVII/255/10 RADY GMINY RYPIN z dnia 29 września 2010 w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Rypin dla wybranego obszaru położonego w miejscowości Puszcza Miejska (Uchwała opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego Nr 214, poz. 2985 z dnia 2010-12-30).
17. Uchwała nr XXXVII/257/10 RADY GMINY RYPIN z dnia 29 września 2010 w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Rypin dla wybranego obszaru położonego w miejscowości Puszcza Miejska - działki o nr ewidencyjnych 90, 106 i 121/7 (Uchwała opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego Nr 214, poz. 2986 z dnia 2010-12-30).
18. Uchwała nr IV/24/11 RADY GMINY RYPIN z dnia 15 lutego 2011 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Rypin w zakresie obszaru położonego w miejscowości Starorypin Rządowy (Uchwała opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego Nr 153, poz. 1295 z dnia 2011-07-11).
19. Uchwała nr XXIV/141/12 RADY GMINY RYPIN z dnia 28 grudnia 2012 w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Rypin w zakresie obszaru położonego w miejscowości Cetki (Uchwała opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego poz. 380 z dnia 2013-01-15).
20. Uchwała nr XXIV/142/12 RADY GMINY RYPIN z dnia 28 grudnia 2012 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Rypin w zakresie obszaru położonego we wsi Rakowo, sołectwo Czyżewo (Uchwała opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego Poz. 381 z dnia 2013-01-15).

21. Uchwała nr X/78/15 RADY GMINY RYPIN z dnia 20 listopada 2015 w sprawie w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Rypin w zakresie obszaru położonego w miejscowości Starorypin Prywatny (Uchwała opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego 2015 r., poz. 3723 z dnia 2015-11-30).

22. Uchwała nr LV/374/23 RADY GMINY RYPIN z dnia 5 grudnia 2023 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszarów położonych w obrębie ewidencyjnym Puszcza Miejska (Uchwała opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Kujawsko-Pomorskiego Poz. 8048 z dnia 2023-12-11)

Ponadto dokumentem planistycznym określający politykę przestrzenną gminy było studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rypin przyjęte uchwałą nr XXV/188/21 RADY GMINY RYPIN z dnia 23 marca 2021 roku w sprawie uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Rypin.

W 2023 roku wydano 130 pozytywnych decyzji o warunkach zabudowy:

Rodzaj decyzji	2018	2019	2020	2021	2022	2023
o warunkach zabudowy dot. zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	115	113	99	106	63	69
o warunkach zabudowy dot. zabudowy wielorodzinnej	2	0	0	0	0	0
o warunkach zabudowy dot. zabudowy usługowej	16	4	13	52	23	33
o warunkach zabudowy dot. uzupełnienia zabudowy zagrodowej w gospodarstwie rolnym	19	34	37	19	15	28

Wydano również 22 decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego:

- Budowa linii kablowej 0,4 kV przewidzianej do realizacji na działkach nr 79/2 i 452/1, 471/9 w miejscowości Rusinowo gm. Rypin,
- Budowa drogi wewnętrznej w miejscowości Stępowo (działka nr 38) przewidzianej do realizacji na działkach nr 38, 40 i 37 w miejscowości Stępowo gm. Rypin,
- Budowa drogi wewnętrznej w miejscowości Stawiska przewidzianej do realizacji na działkach nr 30, 56/1 i 58/1 w miejscowości Stawiska gm. Rypin,

- Budowa drogi wewnętrznej w miejscowości Czyżewo przewidzianej do realizacji na działkach nr 89 i 84 w miejscowości Czyżewo gm. Rypin,
- Budowa drogi wewnętrznej w miejscowości Zakrocz przewidzianej do realizacji na działkach nr 147, 139 i 188 w miejscowości Zakrocz gm. Rypin,
- Budowa drogi wewnętrznej w miejscowości Stępowo (działka nr 40) przewidzianej do realizacji na działkach nr 40 i 38 w miejscowości Stępowo gm. Rypin,
- Budowa drogi gminnej nr 120329C Pręczi-Dębiany przewidzianej do realizacji na działkach nr 75 i 118 w miejscowości Dębiany gm. Rypin,
- Rozbudowa gminnej sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w miejscowości Kowalki przewidzianej do realizacji na działce nr 154 w miejscowości Kowalki gm. Rypin,
- Budowa drogi wewnętrznej w miejscowości Sadłowo przewidzianej do realizacji na działkach nr 42 i 73 w miejscowości Sadłowo gm. Rypin,
- Budowa linii kablowej nN 0,4 kV przewidzianej do realizacji na działkach nr 82/13, 82/36, 82/30, 82/29, 82/31, 82/32, 82/33, 82/34 i 82/35 w miejscowości Kowalki gm. Rypin,
- Budowa i przebudowa dróg wewnętrznych w miejscowości Starorypin Prywatny oraz przebudowa drogi gminnej nr 120308C Starorypin Prywatny – Rypin przewidzianej do realizacji na działkach nr 72/4, 72/28, 72/5, 72/9, 73/1, 74/5, 81 i 19 w miejscowości Starorypin Prywatny gm. Rypin,
- Budowa linii kablowej nN 0,4 kV przewidzianej do realizacji na działkach nr 21, 98/3, 94, 260/10, 260/17, 260/27 i 260/31 w miejscowości Godziszewy gm. Rypin,
- Budowa linii kablowej SN 15 kV, linii kablowej nN 0,4 kV przewidzianej do realizacji na działkach nr 31 w miejscowości Dylewo oraz 147, 188 i 200 w miejscowości Zakrocz gm. Rypin,
- Budowa zastawki ze stopniem i przepławką – Kamionka przewidzianej do realizacji na działkach nr 232/3, 232/4, 260, 232/2 i 232/6 w miejscowości Zakrocz oraz 64i 49/3 w miejscowości Puszcza Miejska gm. Rypin,
- Budowa elektroenergetycznej sieci kablowej nn 0,4kV przewidzianej do realizacji na działkach nr 194/2, 161, 155/5, 155/11, 155/10, 155/9, 155/7 i 155/6 w miejscowości Kowalki gm. Rypin
- Przebudowa drogi wojewódzkiej Nr 563 na odcinku Rypin – Stępowo od km 2+475 do km 10+100 przewidzianej do realizacji na działkach nr 894 obręb 0001 Rypin na

terenie miasta Rypin, 407, 409 w miejscowości Przywitowo gm. Skrwilno, 21, 94, 184, 114, 162/3 i 163/1 w miejscowości Godziszewy, 4, 12, 16/1 i 24/3 w miejscowości Jasin oraz 10, 37, 65/2, 80, 139 i 199 w miejscowości Sępowo gm. Rypin,

- Budowa linii oświetleniowej nN w miejscowości Sępowo gmina Rypin przewidzianej do realizacji na działkach nr 254/3, 206, 199, 205/2, 251/5 i 251/3 w miejscowości Sępowo gm. Rypin
- Budowa systemu odwadniającego pas drogowy drogi gminnej nr 120331C wraz ze zrzutem wód do odbiornika przewidzianej do realizacji na działkach nr 29 i 5 w miejscowości Kowalki gm. Rypin,
- Budowa linii kablowej SN, słupowej stacji transformatorowej SN/nN oraz budowa linii kablowej nN 0,4 kV z szafkami pomiarowymi przewidzianej do realizacji na działkach nr 8, 9/7, 9/8, 9/9, 9/10, 9/11, 9/12, 9/13, 9/14, 9/15, 9/16, 9/17, 9/18, 9/25, 9/26, 18, 19, 20, 21 i 30 w miejscowości Puszcza Miejska gm. Rypin,
- Budowa linii kablowej nn 0,4kV z szafkami pomiarowymi przewidzianej do realizacji na działkach nr 113/2, 113/3, 113/4, 113/5, 113/6, 113/7 i 115/1 w miejscowości Dylewo gm. Rypin,
- Budowa linii kablowej SN 15 kV przewidzianej do realizacji na działkach nr 175, 174/1, 174/2, 173, 172/1, 172/3, 171/1 i 170 w miejscowości Nowe Sadłowo gm. Rypin,
- Rozbudowa sieci wodociągowej w miejscowości Dylewo przewidzianej do realizacji na działkach nr 115/1, 113/3, 113/7, 113/6, 113/5, 113/4, 111/5, 111/6, 113/2, 116, 167, 117 i 142/2 w miejscowości Dylewo gm. Rypin,

5. Gospodarka odpadami i ochrona środowiska

5.1. Gospodarka odpadami

Gmina Rypin zorganizowała odbiór odpadów komunalnych od nieruchomości zamieszkałych. Od nieruchomości niezamieszkałych tzn. zakładów, przedsiębiorstw, sklepów z terenu gminy Rypin odbierane są odpady na podstawie umowy podpisanej bezpośrednio z odbiorcą odpadów.

Umowa na świadczenie usługi odbioru i transportu odpadów.

W wyniku przeprowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego w dniu 19 grudnia 2022 roku wyłoniono firmę świadczącą usługi w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi. W 2023 roku usługi w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi świadczyło Konsorcjum firm: Przedsiębiorstwo Komunalne „KOMES” Sp. z o. o. oraz Regionalny Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych „RYPIN” Sp. z o. o.

W roku 2022 analogicznie jak w roku poprzednim umowę podpisano w okresie od dnia 01.01.2023 r. do dnia 31.12.2023 r.

Przedmiotem umowy było świadczenie usługi odbioru odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych, gminnych budynków użyteczności publicznej, przystanków autobusowych, placów zabaw na terenie gminy Rypin oraz utworzenie, utrzymanie i obsługa punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych wraz z zagospodarowaniem zebranych odpadów. W zakres rzeczowy umowy wchodziło również zaopatrzenie nieruchomości w worki na odpady segregowane, pojemniki na odpady zmieszane.

Zmieszane odpady komunalne, odpady zielone pochodzące z terenu Gminy Rypin zgodnie z zawartą umową przekazywane były do Regionalnego Zakładu Utylizacji Odpadów Komunalnych “RYPIN” Sp. z o.o., w Puszczy Miejskiej. Instalacja w Puszczy Miejskiej jest po gruntownej przebudowie, rozbudowie i modernizacji. Instalacja posiada status Instalacji komunalnej dla przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych oraz składowania pozostałości z sortowania i mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

Wynagrodzenie za wykonanie przedmiotu umowy zostało przyjęte zgodnie z ofertą złożoną przez wykonawcę i wyniosło za cały okres jej realizacji brutto: 2 105 033,40 zł (słownie: dwa miliony sto pięć tysięcy trzydzieści trzy złote i czterdzieści groszy).

Koszt zagospodarowania odpadów zgodnie z zawartą umową

Rok	Wartość umowy
2018	594 864,00 zł
2019	666 247,68 zł
2020	1 194 832,72 zł
2021	1 389 239,34 zł
2022	1 724 406,16 zł
2023	2 105 033,40 zł

Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Wszyscy właściciele nieruchomości są ustawowo zobowiązani do selektywnego zbierania i przekazywania odpadów komunalnych do zagospodarowania. Gminy Rypin ustaliła, że najbardziej optymalną opłatą za gospodarowanie odpadami komunalnymi będzie opłata naliczana od liczby osób zamieszkałych na terenie nieruchomości. Od 1 stycznia 2023 roku opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi wynosiła 19,00 zł miesięcznie od osoby, za odpady komunalne zbierane i odbierane w sposób selektywny. Od 1 lutego 2023 roku opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi wynosiła 19,00 zł miesięcznie od osoby, za odpady komunalne zbierane i odbierane w sposób selektywny. Jednocześnie ustalono podwyższoną stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w wysokości trzykrotności stawki podstawowej, jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełniał obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny.

Na terenie gminy pobierana jest ryczałtowa stawka za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla nieruchomości, na której znajduje się domek letniskowy i nieruchomość wykorzystywana jest na cele rekreacyjno-wypoczynkowe w wysokości 160,00 zł za rok bez względu na długość korzystania z nieruchomości. Obowiązuje podwyższona stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za rok od nieruchomości, na której znajduje się domek letniskowy i inna nieruchomość wykorzystywana na cele rekreacyjno-wypoczynkowe,

w wysokości trzykrotności stawki podstawowej, jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny.

Pobierana w 2023 roku opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi przeznaczona była na pokrycie kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, w skład, których wchodził odbiór, transport, utylizacja odpadów, utrzymanie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) i Regionalnej Instalacji do Przetwarzania Odpadów Komunalnych (RIPOK), koszt obsługi administracyjnej i informatycznej systemu itp.

W kwocie opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi przysługiwał mieszkańcom: odbiór odpadów z pojemnika zielonego na odpady zmieszane, odbiór odpadów segregowanych, możliwość dostarczenia wytworzonych odpadów do PSZOK zgodnie z obowiązującym harmonogramem.

Deklaracje

Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi naliczana jest na podstawie złożonej przez mieszkańca deklaracji. Osoby składające deklarację podają liczbę osób zamieszkujących daną nieruchomość i sposób gospodarowania odpadami.

W systemie gospodarowania odpadami mieliśmy na dzień 31.12.2023 r. 2546 aktywnych deklaracji. Ogólna liczba osób zgłoszonych (zamieszkujących) w deklaracjach na dzień 31.12.2023 r. wyniosła 6282.

	Liczba aktywnych deklaracji	Liczba osób zgłoszonych (zamieszkujących)
2018	1885	6403
2019	1845	6329
2020	1975	6276
2021	2013	6224
2022	2477	6336
2023	2546	6282

Rodzaj i częstotliwość odbioru stałych odpadów komunalnych.

W 2023 roku odpady odbierane były z podziałem na następujące frakcje:

- zmieszane odpady komunalne (zbierane do pojemnika),

- odpady komunalne zbierane selektywnie: tworzywa sztuczne, metale oraz opakowania wielomateriałowe(worek żółty),
- papier, tektura (worek niebieski),
- odpady ulegające biodegradacji (worek brązowy),
- szkło (worek zielony).
- Baterie (kod 20 01 33) –we wskazanych punktach użyteczności publicznej.

Odbiór odpadów z terenu nieruchomości odbywał się następująco:

1) budynki jednorodzinne:

- a) niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne i ulegające biodegradacji – raz na dwa tygodnie w okresie od 1.04.2023 r. do 31.10.2023 r. oraz raz na cztery tygodnie w okresie od 01.11.2023 r. do 31.03.2023 r.,
- b) papier i tektura – raz na cztery tygodnie,
- c) tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe, metale i szkło – raz na cztery tygodnie,

2) budynki wielolokalowe:

- a) niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne i ulegające biodegradacji – raz na tydzień,
- b) papier i tektura – raz na dwa tygodnie,
- c) tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe, metale i szkło – raz na dwa tygodnie,

Wykonawca odbierał od właścicieli nieruchomości zamieszkałych każdą ilość niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych zgromadzonych w pojemnikach lub innych opakowaniach.

3) szkoły – raz na tydzień,

4) gminne obiekty użyteczności publicznej (świetlice, strażnice OSP, place zabaw, budynki socjalne) – raz na miesiąc,

5) przystanki autobusowe – 2 razy na miesiąc.

W poprzednim roku w każdej z miejscowości w formie wystawek dwa razy odbierano odpady ponadgabarytowe, w tym odpady które mogą być przyjmowane do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych.

Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK).

PSZOK średnio pracował w wymiarze 141 godzin w miesiącu, w tym 16 godzin w soboty. Do punktu przyjmowane były odpady komunalne powstające w gospodarstwach domowych na terenie gminy Rypin: papier i tektura, opakowania z papieru i tektury, tworzywa sztuczne, opakowania z tworzyw sztucznych, metale, opakowania z metali oraz opakowania wielomateriałowe, szkło oraz opakowania ze szkła, odpady zielone, przeterminowane leki, chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, odpady budowlane i rozbiórkowe z gospodarstwa domowego, zużyte opony pochodzące z gospodarstwa domowego, popiół, tekstylia i odzież.

Sprawozdawczość.

Gmina zobowiązana jest (zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 grudnia 2016 r. w prawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych) do osiągnięcia poziomów odzysku odpadów segregowanych oraz ograniczenia masy składowanych odpadów biodegradowalnych. W przypadku nieosiągnięcia poziomów recyklingu na gminę może zostać nałożona kara. Wójt corocznie sporządza sprawozdanie realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi, które przedkłada Marszałkowi Województwa oraz Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska.

Łączna ilość odpadów komunalnych wytworzonych na terenie Gminy Rypin w roku 2023 wyniosła 1 800,5850 Mg. Dla porównania w latach poprzednich odpowiednio:

- 2018 rok: 1 371,6930 Mg,
- 2019 rok: 1 441,4020 Mg.
- 2020 rok: 1 826,3740 Mg.
- 2021 rok: 1 976,6560 Mg
- 2022 rok: 1 878,7200 Mg

W przeliczeniu na mieszkańca, w 2023 roku odebrano łącznie na terenie Gminy Rypin 286,63 kg/M odpadów komunalnych, w tym odpadów zmieszanych oraz surowców (papier, tworzywa sztuczne, metale, szkło, opakowania wielomateriałowe).

Osiągnięte przez Gminę Rypin poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających

biodegradacji przekazywanych do składowania **nie są zgodne z dopuszczalnymi poziomami.**

Osiągnięte przez Gminę Rypin poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania z podziałem na poszczególne lata przedstawiono w tabeli poniżej:

Rok	Osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania	Osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła	Osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych
2012	23,58 %	9,86 %	0 %
2013	29,48 %	32,54 %	100 %
2014	43,47 %	33,75 %	100 %
2015	0 %	55,0 %	100 %
2016	34,029 %	40,630 %	100 %
2017	0 %	31,866 %	100 %
2018	19,820 %	46,170 %	100 %
2019	36,32 %	41,55 %	100 %
2020	12,83 %	55,92 %	100 %
2021	19,83 %	54,53 %	100 %
2022	79,89 %	54,69 %	100 %
2023	57,30 %	28,58 %	100 %

5.2. Ochrona Środowiska

Wymiana źródeł ciepła na terenie gminy Rypin

W 2023 r. mieszkańcy Gminy Rypin mieli możliwość skorzystać z dofinansowania do wymiany źródeł ciepła zasilanych paliwami stałymi w budynkach i lokalach mieszkalnych zlokalizowanych na terenie gminy Rypin. Z dofinansowania skorzystało 11 osób. Każdy z wnioskodawców otrzymał zwrot w wysokości 3 tys. zł z budżetu Gminy Rypin. Dofinansowaniu podlegała wyłącznie całkowita wymiana źródeł ciepła zasilanego paliwami stałymi w budynkach i lokalach na: kotły gazowe, kotły elektryczne kotły olejowe, LPG, kotły na paliwo stałe w tym biomasę, bez dodatkowego rusztu, pompy ciepła. Dotacja obejmowała zakup, montaż i uruchomienie źródła ciepła.

Wymiana źródeł ciepła na terenie gminy

Rok	Łączna ilość punktów w których dokonano likwidacji źródła ogrzewania	Poziom dofinansowania do 1szt źródła ogrzewania
2018	10	2 tys zł ze śr. Gminy i 2 tys zł ze śr. WFOŚiGW w Toruniu
2019	4	2 tys zł
2020	14	3 tys zł
2021	30	3 tys zł
2023	11	3 tys zł

Azbest

Gmina sukcesywnie dokonuje likwidacji wyrobów zawierających azbest. W 2022 roku ze wszystkich nieruchomości objętych zadaniem usunięto wyroby zawierające azbest w łącznej ilości 69,99 Mg. Dokonano demontażu, odbioru i unieszkodliwienia odpadów zawierający azbest w ilości 69,99 Mg. Łączna wartość przedmiotu zamówienia wyniosła 29 803,79 zł. Azbest odebrano z 35 posesji na terenie gminy Rypin.

Likwidacja azbestu na terenie gminy

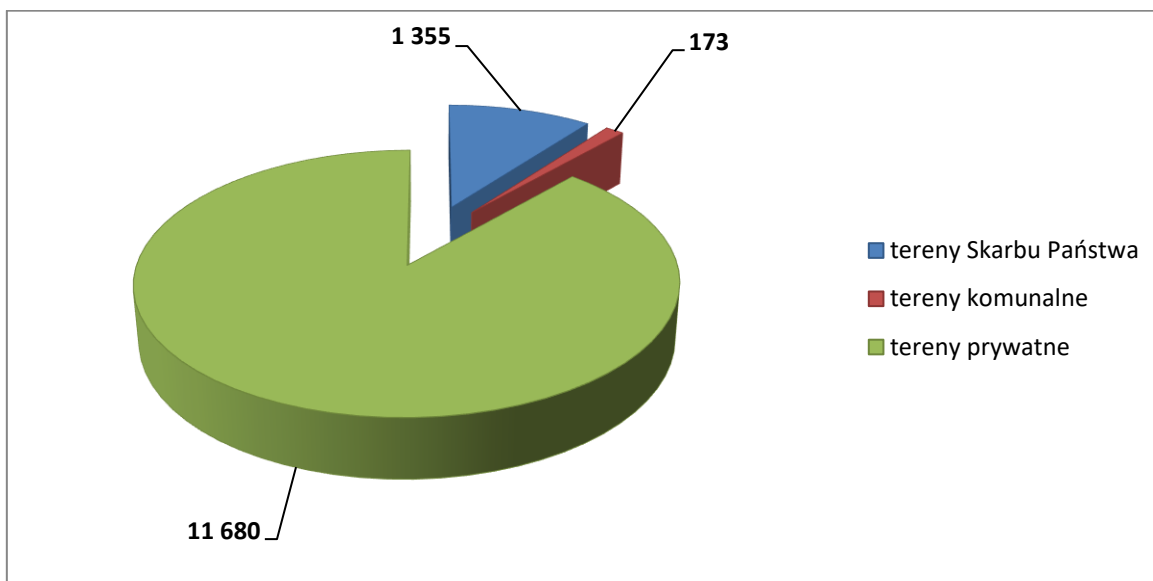
Rok	Łączna ilość usuniętego azbestu	Koszty utylizacji
2018	105,614 Mg	35655,06 zł
2019	135,60 Mg	41 005,44 zł
2020	76,160 Mg	28 259,37 zł
2021	147,640 Mg	59 720,66 zł
2023	69,99 Mg	29 803,79 zł

6. Mienie komunalne

6.1. Dane dotyczące przysługujących gminie praw własności

Stan mienia komunalnego.

Na koniec roku 2023 w zasobie mienia komunalnego było 173 ha, pozostała część gruntów to tereny Skarbu Państwa 1.355 ha i tereny prywatne 11.680 ha.

Pozostałe mienie komunalne Gminy Rypin to:

1. Lokale mieszkalne:

- 1) Borzymin 5 – 1 lokal,
- 2) Sadłowo – 3 lokale,
- 3) Starorypin Rządowy 13 – 1 lokal.

2. Lokale socjalne:

- 1) Marianki 31 – 3 lokale,
- 2) Marianki 31A – 4 lokale,
- 3) Sadłowo 51 – 4 lokale
- 4) Stępowo 37 – 2 lokale,
- 5) Puszcza Rządowa 35 – 19 lokali + budynek gospodarczy.

3. Obiekty oświatowe:

- 1) Szkoła Podstawowa w Borzyminie,
- 2) Szkoła Podstawowa w Kowalkach,

- 3) Szkoła Podstawowa w Sadłowie,
  - 4) Szkoła Podstawowa w Starorypinie Rządowym,
  - 5) Szkoła Podstawowa w Stępowie,
  - 6) Szkoła Podstawowa w Zakroczu.
4. Obiekty kulturalne:
- 1) Gminna Biblioteka w Kowalkach, filie w Borzyminie i Sadłowie,
  - 2) Pałac w Sadłowie,
  - 3) Świetlica wiejska w Cetkach,
  - 4) Świetlica wiejska w Czyżewie,
  - 5) Świetlica wiejska w Dylewie,
  - 6) Świetlica wiejska w Balinie,
  - 7) Świetlica wiejska w Borzyminie
  - 8) Świetlica wiejska w Mariankach,
  - 9) Świetlica wiejska w Rusinowie,
  - 10) Świetlica wiejska w Puszczy Rządowej,
  - 11) Świetlica wiejska w Dębianach,
  - 12) Świetlica wiejska w Głowińsku (bud. nr 49),
  - 13) Świetlica wiejska w Starorypinie Prywatnym,
  - 14) Świetlica wiejska w Głowińsku (bud. nr 48 B).
5. Obiekty użytkowe Gminy Rypin:
- 1) Budynek Urzędu Gminy Rypin, ul. Lipnowska 4, Rypin,
  - 2) Budynek garażowy – ul. Lipnowska 4, Rypin
  - 3) Budynek biurowo – socjalny (Baza Magazynowo - Warsztatowa) – Głowińsk 39,
  - 4) Budynek Magazynowy Nr 2 (Baza Magazynowo - Warsztatowa) – Głowińsk 39,
  - 5) Budynek socjalno – warsztatowy Nr 3 (Baza Magazynowo - Warsztatowa) – Głowińsk 39,
  - 6) Budynek Magazynowy Nr 4 (Baza Magazynowo - Warsztatowa) – Głowińsk 39,
  - 7) Budynek Magazynowy Nr 5 (Baza Magazynowo - Warsztatowa) – Głowińsk 39,
6. Obiekty OSP:
- 1) Strażnica OSP i świetlica wiejska w Godziszewach,
  - 2) Strażnica OSP i świetlica wiejska w Kowalkach
  - 3) Strażnica OSP i świetlica wiejska w Rypalkach Prywatnych,
  - 4) Strażnica OSP i świetlica wiejska w Sadłowie,
  - 5) Strażnica OSP i świetlica wiejska w Stępowie,

- 6) Strażnica WOSP i świetlica wiejska w Zakroczu.
7. Obiekty sportowe:
  - 1) Orlik Kowalki,
  - 2) Boisko Grot Kowalki,
  - 3) Boisko z kortem tenisowym i bieżnią przy SP Borzymin,
  - 4) Boisko przy SP Sadłowo,
  - 5) Boisko przy SP Stepowo,
  - 6) Boisko przy SP Starorypin Rządowy,
  - 7) Boisko przy SP Zakrocz,
  - 8) Boisko w Parku w Sadłowie,
  - 9) Kort tenisowy w Parku w Sadłowie,
  - 10) Boisko przy budynku socjalnym w Puszczy Rządowej,
  - 11) Boisko przy budynku socjalnym w Mariankach,
  - 12) Boiska przy świetlicach wiejskich w miejscowościach: Rypałki Prywatne, Dylewo, Rusinowo, Czyżewo, Kowalki, Godziszewy, Cetki, Starorypin Prywatny.
  - 13) „Siłownie na wolnym powietrzu”: Zakrocz, Stepowo, Starorypin Prywatny, Rypałki Prywatne, Rusinowo, Dębiany, Kowalki, Sadłowo, Balin, Borzymin.
8. Place zabaw i altany:
  - 1) Plac zabaw w Balinie,
  - 2) Plac zabaw w Borzyminie przy SP,
  - 3) Plac zabaw i altana w Czyżewie,
  - 4) Plac zabaw w Dębianach’
  - 5) Plac zabaw Dylewie,
  - 6) Plac zabaw w Głowińsku,
  - 7) Plac zabaw w Kowalkach przy SP,
  - 8) Plac zabaw w Kowalkach wieś,
  - 9) Plac zabaw w Mariankach,
  - 10) Plac zabaw i altana w Rusinowie,
  - 11) Plac zabaw i altana w Rypałkach Prywatnych,
  - 12) Plac zabaw w Sadłowie przy SP,
  - 13) Plac zabaw w Sadłowie przy budynku Pałacu,
  - 14) Plac zabaw w Starorypinie Rządowym przy SP,
  - 15) Plac zabaw w Stępowie przy SP,
  - 16) Plac zabaw w Zakroczu przy SP,

- 17) Plac zabaw w Cetkach,
  - 18) Plac zabaw w Starorypinie Rządowym wieś,
  - 19) Altana w Kwiatkowie,
  - 20) Altana w Sikorach,
  - 21) Plac zabaw w Sikorach,
  - 22) Plac zabaw i altana w Borzyminie.
9. Tereny zielone:
- 1) Park w Sadłowie,
  - 2) Park w Rusinowie,
  - 3) Teren rekreacyjny w Kowalkach,
  - 4) Teren rekreacyjny w Balinie,
  - 5) Teren rekreacyjny w Borzyminie,
10. Obiekty wodociągowe:
- 1) Stacja Uzdatniania Wody w Borzyminie,
  - 2) Stacja Uzdatniania Wody w Kowalkach,
  - 3) Stacja Uzdatniania Wody w Sadłowie,
  - 4) Stacja Uzdatniania Wody w Starorypinie Prywatnym,
11. Sieć wodociągowa:
- 1) Przesyłowa sieć wodociągowa wraz z przyłączami – 336,75km,
  - 2) Przyłącza wodociągowe – 1940 szt,
12. Sieć kanalizacji sanitarnej:
- 1) Sieć kanalizacji sanitarnej – 47,56 km,
  - 2) Przyłącza kanalizacyjne – 469 szt.
13. Przepompownie ścieków: 15 szt.
14. Obiekty drogowe:
- 1) Na rzece Rypienica w Rusinowie – 1 szt,
  - 2) Wiadukt kolejowy – 2 szt.
15. Środki transportu:
- 1) MERCEDES – BENZ SPRINTER,
  - 2) Opel Vivaro,
  - 3) Żuk – Lublin,
  - 4) Volkswagen,
  - 5) Samochód ciężarowy MAN,
  - 6) Samochód Skoda Octavia,

7) Samochód Ford Transit Courier.

16. Maszyny do robót drogowych:

- 1) Koparko – ładowarka JCB,
- 2) Spycharka,
- 3) Koparko – ładowarka,
- 4) Równiarka,

6.2. Dane o zmianach w stanie mienia komunalnego:

Dzierżawa i użytkowanie wieczyste

Gmina posiada 5,8125 ha gruntów oddanych w użytkowanie wieczyste oraz 49,4001 ha gruntów oddanych w dzierżawę.

W roku 2023 gmina nabyła nieruchomości w Balinie – działkę nr 109/101 o powierzchni 0,5922 ha oraz w Sikorach działkę nr 120/3 o powierzchni 0,1893 ha, natomiast dokonano sprzedaży nieruchomości w Borzyminie - działki nr 219/4 o pow. 0,1098 ha.

Dochody Gminy Rypin w 2023 roku z tytułu praw własności wyniosły 77.751,82 zł w tym:

- a) wpłaty za użytkowanie wieczyste – 4.547,30 zł,
- b) dochody z najmu lokali mieszkalnych i użytkowych – 73.204,52 zł.

7. Oświata, wydarzenia kulturalne, promocja gminy

7.1. Oświata

Sieć szkolna w roku 2021 to:

- Szkoła Podstawowa im. ks. kard. Stefana Wyszyńskiego w Borzyminie;
- Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Kowalkach;
- Szkoła Podstawowa w Sadłowie;
- Szkoła Podstawowa im. Kornela Makuszyńskiego w Starorypinie Rządowym;
- Szkoła Podstawowa im. Marii Skłodowskiej – Curie w Stępowie;
- Szkoła Podstawowa w Zakroczu.

Wszystkie gminne szkoły posiadają w swojej strukturze funkcjonujące oddziały przedszkolne.

Baza oświatowa i inwestycje

Gmina Rypin dysponuje sześcioma budynkami szkolnymi, które spełniają obowiązujące wymogi bezpieczeństwa oraz higieny nauki i pracy. Regularnie przeprowadzane remonty, modyfikacje oraz inwestycje przyczyniają się do poprawy komfortu uczniów, nauczycieli i pracowników obsługi.

Szkoły Podstawowe posiadają bardzo dobrze wyposażoną bazę pomocy dydaktycznych oraz materiałów edukacyjnych, których zasoby ulegają nieustannemu powiększeniu.

W roku 2023 Gmina Rypin pozyskała środki w ramach rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej w łącznej wysokości 20 000,00 zł.

Na tę kwotę składa się wsparcie przeznaczone dla Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Kowalkach (10 000,00 zł) oraz dla Szkoły Podstawowej im. Kornela Makuszyńskiego w Starorypinie Rządowym (10 000,00 zł) na doposażenie klasopracowni powstałych w wyniku adaptacji pomieszczeń, które do tej pory nie pełniły funkcji dydaktycznych. Szkoły Podstawowe utworzyły dwie sale edukacji wczesnoszkolnej.

W 2023 roku zostało z powodzeniem rozliczone i zakończone zadanie pod nazwą „Budowa boiska piłkarskiego, kortu tenisowego oraz bieżni przy Szkole Podstawowej im. ks. kard. Stefana Wyszyńskiego w Borzyminie”. Łączny koszt tej inwestycji wyniósł

1 451 874,78 zł, z czego otrzymane dofinansowanie ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej stanowiło 640 500,00 zł, a wkład własny opiewał na kwotę 811 374,78 zł.

Pozyskano dofinansowanie z Ministerstwa Finansów, w ramach realizacji przedsięwzięcia o nazwie „*Lekcje o finansach*”, w kwocie 6 980,00 zł, na realizację zajęć popularyzacyjnych z zakresu finansów osobistych i publicznych, w tym także wyjazdu szkolnego o charakterze edukacyjnym. Wkład własny organu prowadzącego stanowił 5 475,26 zł, koszt całkowity zadania wyniósł 12 455,26 zł.

Gmina Rypin realizuje szereg zadań oświatowych, których zakres wynika bezpośrednio z ustawy Prawo oświatowe oraz z rozporządzeń wykonawczych. Wśród nich są: kompleksowe zabezpieczenie działalności szkół podstawowych wraz z oddziałami przedszkolnymi oraz zapewnienie dostępu do edukacji dla uczniów niepełnosprawnych z terenu gminy, poprzez finansowanie transportu do specjalistycznych placówek znajdujących się poza obszarem gminy.

Zadania oświatowe realizowane są w oparciu o środki przekazywane z budżetu państwa w formie subwencji oraz środki własne, pochodzące z budżetu gminy.

Ponadto, gmina Rypin jest niezmiennie aktywnym uczestnikiem zewnętrznych programów edukacyjnych, mających na celu wyrównywanie szans oraz uatrakcyjnienie sposobu przekazywania wiedzy. W roku szkolnym 2022/2023 gminne szkoły brały udział m.in. w następujących inicjatywach:

1. Szkolny Klub Sportowy – w 2023 roku pięć szkół podstawowych z terenu gminy kontynuowało swoje uczestnictwo w Programie Szkolny Klub Sportowy.

Szkoła Podstawowa im. ks. kard. Stefana Wyszyńskiego w Borzyminie – 1 grupa;

Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Kowalkach – 2 grupy;

Szkoła Podstawowa w Sadłowie – 1 grupa;

Szkoła Podstawowa im. Kornela Makuszyńskiego w Starorypinie Rządowym – 1 grupa;

Szkoła Podstawowa im. Marii Skłodowskiej – Curie w Stępowie – 1 grupa.

W ramach zajęć dodatkowych uczniowie mieli możliwość aktywnego spędzania wolnego czasu, kształtowania właściwych postaw prozdrowotnych oraz rozwijania talentów,

umiejętności i pasji w zakresie wybranych dyscyplin sportowych. Zajęcia cieszą się niesłabnącym zainteresowaniem ze strony dzieci i młodzieży.

2. #SuperKoderzy – to ogólnopolski program edukacyjny Fundacji Orange, którego kluczowym elementem jest nauka programowania. Adresowany jest do szkół podstawowych oraz uczniów w wieku 9-14 lat. W czasie trwania programu dzieci uczyły się programowania, podstaw robotyki i poznawali świat nowych technologii, nie tylko podczas zajęć informatycznych, ale również na lekcjach przyrody, historii, języka polskiego, muzyki, matematyki oraz języków obcych.

3. Edukacyjna Sieć Antysmogowa ESA - to program informacyjny na rzecz czystego powietrza, realizowany przez Państwowy Instytut Badawczy NASK we współpracy z Polskim Alarmem Smogowym. Jego celem jest propagowanie wiedzy na temat znaczenia czystego powietrza dla zdrowia i wpływu codziennych działań na jego jakość;

4. Akademia Ruchu – zajęcia rozwijające aktywność fizyczną wśród dzieci z oddziałów przedszkolnych i klas I-III.

5. Mleko i owoce w szkole – uczniowie otrzymywali różnorodne owoce i warzywa oraz produkty mleczne. Brali także udział w działaniach edukacyjnych organizowanych przez szkołę. Podczas zajęć dzieci dowiedziały się skąd pochodzą produkty, które otrzymują, poznali procesy uprawy oraz uczyły się zasad przygotowania posiłków i zapobiegania marnotrawstwu żywności. Celem jest promowanie zbilansowanej diety oraz poprawa nawyków żywieniowych uczniów.

6. #CodeWeek - Europejski Tydzień Kodowania to oddolna inicjatywa, w ramach której świętujemy kreatywność, rozwiązywanie problemów i współpracę poprzez programowanie i inne działania związane z technologią. Główną ideą stojącą za wydarzeniem jest promowanie programowania poprzez pokazywanie młodzieży i dorosłym sposobów na realizację pomysłów przy pomocy kodu, rozwiewanie wątpliwości i mitów otaczających te umiejętności oraz gromadzenie zmotywowanych jednostek w celu wspólnej nauki;

7. Zachowaj Trzeźwy Umysł - to nazwa ogólnopolskiej kampanii edukacyjnej, podejmującej problem profilaktyki uzależnień. Jej celem jest promowanie konstruktywnych postaw zdrowego stylu życia oraz atrakcyjnych dla dzieci i młodzieży aktywności prospołecznych jako alternatywy wobec wielu zachowań ryzykownych, szczególnie picia alkoholu, zażywania narkotyków oraz stosowania przemocy. Kampania Zachowaj Trzeźwy Umysł realizuje cele

poprzez ścisłą współpracę z samorządami lokalnymi w całym kraju. Każdego roku do zaangażowanych w akcję miast i gmin trafiają zestawy edukacyjne w postaci różnorodnych wydawnictw informacyjnych, dotyczących profilaktyki zachowań niepożądanych adresowanych do dzieci, rodziców i nauczycieli. Umożliwiają one przeprowadzenie warsztatów tematycznych w placówkach oświatowych oraz inicjują wiele lokalnych inicjatyw związanych z profilaktyką zachowań negatywnych;

8. Programy z zakresu profilaktyki, realizowane we współpracy z Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Rypinie: *Żyjmy zdrowo bez alkoholu, Nie pal przy mnie, proszę, Czyste powietrze wokół nas, Bieg po zdrowie, Znajdź właściwe rozwiązanie, Trzymaj Formę, Podstępne WZW, Znamię! Znam je?* (profilaktyka czerniaka skóry).

9. Akcje oraz inicjatywy o charakterze patriotycznym, takie jak; Szkoła do hymnu, BohaterOn, Szkoła Pamięta.

Placówki niepubliczne

Gmina Rypin dotuje funkcjonujące na terenie gminy Niepubliczne Przedszkole „Słoneczko”. Kwota dotacji kształtuje się następująco (dla porównania przedstawiono również dane z lat 2019-2022):

Lp.	Miesiąc	Dotacja za rok 2019	Dotacja za rok 2020	Dotacja za rok 2021	Dotacja za rok 2022	Dotacja za rok 2023
1.	Styczeń	76 124,74 zł	51 884,68 zł	69 172,75 zł	73 408,16 zł	57 794,14 zł
2.	Luty	76 124,74 zł	51 884,68 zł	69 657,38 zł	84 146,36 zł	56 938,54 zł
3.	Marzec	81 271,40 zł	46 738,02 zł	72 961,89 zł	85 432,10 zł	92 025,03 zł
4.	Kwiecień	81 271,40 zł	51 884,68 zł	72 082,15 zł	85 926,25 zł	90 863,18 zł
5.	Maj	81 271,40 zł	80 043,65 zł	78 139,46 zł	85 926,25 zł	90 863,18 zł
6.	Czerwiec	81 271,40 zł	66 034,72 zł	83 538,58 zł	80 272,92 zł	96 276,50 zł
7.	Lipiec	81 271,40 zł	66 034,72 zł	88 749,05 zł	80 272,92 zł	96 723,99 zł

„Raport o stanie Gminy Rypin w roku 2023”

8.	Sierpień	81 271,40 zł	66 034,72 zł	94 593,56 zł	80 272,92 zł	96 723,99 zł
9.	Wrzesień	51 466,58 zł	49 760,71 zł	58 956,17 zł	52 402,68 zł	77 928,06 zł
10.	Październik	51 884,68 zł	49 306,23 zł	64 627,36 zł	55 933,56 zł	85 318,47 zł
11.	Listopad	51 884,68 zł	54 809,13 zł	65 223,24 zł	57 005,72 zł	85 841,61 zł
12.	Grudzień	51 884,68 zł	66 716,44 zł	68 381,55 zł	57 005,72 zł	86 364,76 zł
Razem:		846 998,50 zł	701 132,38 zł	886 093,14 zł	878 005,56 zł	1 013 661,45 zł

Wydatki na oświatę

W 2023 roku wykonanie budżetu w dziale „Oświata i wychowanie” wyniosło 16 088 891,27 zł, w tym wydatki bieżące 16 069 661,27 zł, wydatki majątkowe 19 230,00 zł.

Wydatki bieżące w 2023 roku na szkoły podstawowe wyniosły 10 914 666,17 zł, na oddziały przedszkolne 2 064 479,57 zł.

Zapewnienie transportu uczniom do szkół, zakup biletów miesięcznych, zwrot kosztów związanych z transportem uczniów do specjalistycznych placówek, łącznie wyniosło 363 478,61 zł.

Zwrot kosztów przebywania dzieci mających miejsce zamieszkania na terenie gminy Rypin, uczęszczających do placówek wychowania przedszkolnego znajdujących się na terenie innych gmin wyniósł 387 084,54 zł.

Koszt funkcjonowania stołówki szkolnej w roku 2023 stanowił 1 115 446,86 zł.

Dla porównania, w tabeli przedstawiono również dane z lat 2019-2022:

Wydatki	2019	2020	2021	2022	2023
na szkoły podstawowe	7 576 475,07 zł	8 805 559,46 zł	9 356 757,34 zł	10 264 877,66 zł	10 914 666,17 zł

„Raport o stanie Gminy Rypin w roku 2023”

na oddziały przedszkolne	1 021 729,95 zł	1 149 003,62 zł	1 269 668,95 zł	1 584 609,92 zł	2 064 479,57 zł
na oddziały klas gimnazjalnych	460 090,50 zł	0 zł	0 zł	0 zł	0 zł
na transport uczniów do placówek	406 597,84 zł	264 831,34 zł	287 057,01 zł	275 055,45 zł	363 478,61 zł
wykonanie budżetu w dziale „Oświata i wychowanie”	11 043 046,85 zł	11 697 567,91 zł	13 154 155,98	16 131 620,73 zł	16 088 891,27 zł

7.2. Wydarzenia kulturalne, sportowe i promocja gminy

W zakresie kultury działania na rzecz mieszkańców gminy Rypin realizuje samorządowa instytucja kultury - Gminna Biblioteka Publiczna w Kowalkach i jej dwie filie w Borzyminie i Sadłowie. Do najważniejszych działań należą: rozwijanie czytelnictwa i jego promocja, organizacja spotkań z ciekawymi ludźmi oraz zajęć dla mieszkańców, uczestnictwo w ogólnopolskich akcjach czytania, organizacja konkursów, upowszechnianie dorobku kulturalnego gminy.

W ramach działań informacyjno-promocyjnych prowadzona jest strona internetowa gminy Rypin pod adresem: www.rypin.pl oraz fanpage Urzędu Gminy Rypin na Facebooku.

Najważniejsze wydarzenia kulturalne i promocyjne w roku 2023.

Głos Gminy Rypin

To bezpłatne czasopismo wydawane przez Gminę Rypin, w którym można znaleźć ciekawe, aktualne wydarzenia kulturalne, inwestycyjne i inne z zakresu działalności gminy. W 2023 roku wydano 2000 egzemplarzy.

Wśród zorganizowanych w 2023 roku imprez były:

Spotkanie podsumowujące rok 2022 w Gminie Rypin.

W dniu 23 stycznia 2023 roku w Urzędzie Gminy Rypin odbyło się spotkanie podsumowujące rok 2022, podczas którego gościliśmy władze Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Powiatu Rypińskiego, przedstawiciele PSP i OSP, policji, radnych gminy Rypin i radnych powiatu rypińskiego, dyrektorów szkół i jednostek podległych gminy Rypin, sołtysów, prezesów ochotniczych straży pożarnych, przewodniczące kół gospodyń wiejskich, nauczycieli i uczniów ze szkół gminy Rypin, pracowników urzędu gminy i jednostek podległych gminie.

Podczas spotkania Wójt Gminy Rypin dokonał prezentacji przedsięwzięć, które zostały zrealizowane w 2022 roku w sferze inwestycyjnej i społecznej oraz omówił zadania zaplanowane do realizacji w 2023 roku i latach następnych.

Dzień Sołtysa.

W dniu 11 marca 2023 roku, w świetlicy wiejskiej w Cetkach, odbyło się uroczyste spotkanie wójta z sołtysami gminy Rypin.

Dzień Strażaka.

Uroczysta msza święta w intencji strażaków odbyła się 7 maja 2023 rok w kościele parafialnym p.w. św. Jana Chrzciciela w Sadłowie. Po mszy miała miejsce uroczysta zbiórka na skwerze przed Sadłowskim kościołem.

Złote Gody.

Dnia 24 maja 2023 r. w Urzędzie Gminy Rypin odbyła się uroczystość z okazji 50. rocznicy zawarcia związku małżeńskiego, którą świętowało dziewięć par małżonków. Głównym punktem uroczystości była dekoracja Medalami za Długoletnie Pożycie Małżeńskie nadane przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudę.

Dobrzyński Plener Malarski w Sadłowie.

W dniach 26-27 maja 2023 r. w Sadłowie odbył się Dobrzyński Plener Malarski dla dzieci i młodzieży, którego organizatorem było Stowarzyszenie Gmin Ziemi Dobrzyńskiej z siedzibą w Dobrznieniu nad Wisłą, Czernikowskie Stowarzyszenie Czyż-Nie oraz Urząd Gminy Rypin.

Uroczysta sesja Rady Gminy Rypin z okazji zakończenia roku szkolnego.

W dniu 23 czerwca 2023 roku w Urzędzie Gminy Rypin odbyła się uroczysta sesja, podczas której nagrodzeni zostali absolwenci z najwyższą średnią ocen, laureaci i finaliści konkursów oraz najlepsi sportowcy. Zakończenie roku to również okazja do złożenia podziękowań nauczycielom i dyrektorom szkół, którzy swoją pracą przyczynili się do sukcesów uczniów.

Letnie pikniki i festyny rodzinne.

W miesiącach czerwiec – sierpień 2023 r. odbyły się w sołectwach pikniki i festyny rodzinne organizowane przez sołtysów, OSP i KGW.

Gminne Zawody Sportowo-Pożarnicze.

Zawody odbyły się w Sadłowie w dniu 2 lipca 2023 r. Wzięło w nich udział siedem drużyn ochotniczych straży pożarnych z gminy Rypin, w tym jedna drużyna żeńska oraz dwie drużyny młodzieżowe.

Piknik Profilaktyczny w Kowalkach.

Piknik Profilaktyczny został zorganizowany na boisku GROT w Kowalkach w dniu 8 lipca 2023 r. przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Rypinie i Gminę Rypin, przy współpracy ze Szkołą Podstawową im. Jana Pawła II w Kowalkach, Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Rypinie, Komendą Powiatowa Policji w Rypinie, Ochotniczą Strażą Pożarną w Kowalkach, Młodzieżową Drużyną Pożarniczą w Kowalkach, Kołem Gospodyń Wiejskich w Kowalkach, Poradnią Psychologiczną EZRA UKSW w Rypinie, Poradnią DietOn oraz dziecięcymi drużynami piłki nożnej.

Gminno-Parafialne Dożynki w Borzyminie.

Dnia 26 sierpnia 2023 roku odbyły się uroczystości dożynkowe w Borzyminie.

W uroczystościach wzięli udział m.in.: rolnicy, samorządowcy, kapłani, radni, sołtysi, kierownicy jednostek gminnych i instytucji powiatowych, delegacje OSP i KGW, mieszkańcy gminy i goście.

Organizatorami uroczystości byli: Urząd Gminy Rypin, Parafia p.w. św. Anny w Żałem, Szkoła Podstawowa im. ks. kard. Stefana Wyszyńskiego w Borzyminie, sołectwo Borzymin z panią sołtys na czele, Koło Gospodyń Wiejskich w Borzyminie i Ochotnicza Straż Pożarna w Kowalkach.

Wieńce dożynkowe wykonali: KGW w Borzyminie, KGW w Godziszewach, KGW w Sadłowie, KGW w Stawiskach, mieszkańcy wsi Nadróż i wsi Balin. Kotyliony dożynkowe wykonało KGW w Rusinowie.

Uroczystość rozpoczęła się od mszy świętej, po której nastąpiło tradycyjne przekazanie chleba na ręce wójta gminy.

Tradycyjnie z okazji dożynek Wójt Gminy Rypin wręczył wyróżnienia rolnikom z terenu gminy Rypin.

Po oficjalnych wystąpieniach, w części artystycznej wystąpili: Miejska Orkiestra Dęta z Rypina, uczniowie Szkoły Podstawowej w Borzyminie, zespół Senior Band i Kapela Sami Swoi.

Turniej Piłkarski im. Janusza Małeckiego.

Dożynkowy Turniej Piłki Nożnej im. Janusza Małeckiego o Puchar Wójta Gminy Rypin odbył się w dniu 26 sierpnia 2023 r. i był rozegrany po raz dziesiąty. Odbył się na boisku do piłki nożnej przy szkole w Borzyminie. W zawodach wzięło udział sześć drużyn z terenu gminy Rypin. Turniej został rozegrany systemem „każdy z każdym”. Celem turnieju jest propagowanie pasji do tej dyscypliny sportu jaką „zarażał” Janusz Małecki - były piłkarz Lecha Rypin, Stali Rzeszów, nauczyciel, koordynator sportu w gminie Rypin, trener, dyrektor szkoły.

Dożynki powiatowe, Targi AGRA 2023.

W dniach 9-10 września 2023 r. odbyły się Dożynki Powiatu Rypińskiego oraz XXXIII. Targi AGRA. W uroczystościach wzięły udział władze samorządowe Gminy Rypin. Gminę Rypin reprezentowały delegacje z wieńcami z KGW w Godziszewach i KGW w Stawiskach. Urząd Gminy Rypin przygotował stoisko promocyjne z folderami o gminie Rypin i gadżetami promocyjnymi.

84. rocznica zbrodni Selbstschutzu.

Dnia 23 października 2023 r. odbyły się uroczyste obchody 84. rocznicy zbrodni Selbstschutzu. Organizatorami obchodów była Gmina Rypin, Miasto Rypin, Parafia p.w. Trójcy Świętej w Rypinie i Muzeum Ziemi Dobrzyńskiej w Rypinie. Msza św. w intencji pomordowanych została odprawiona w kościele p.w. Trójcy Świętej. Druga część obchodów odbyła się w lasku rusinowskim – Miejscu Pamięci Narodowej, gdzie odczytany został apel pamięci, zapalone znicze i złożone kwiaty.

105. rocznica odzyskania przez Polskę niepodległości.

W dniu 11 listopada 2023 r. w Sadłowskim kościele odbyła się uroczysta msza święta w intencji ojczyzny. Uczniowie Szkoły Podstawowej w Stępowie zaprezentowali program słowno-muzyczny. Po mszy świętej uczestnicy uroczystości przeszli na cmentarz parafialny, gdzie przy grobie powstańców styczniowych odczytano apel pamięci, a na mogile powstańców złożono kwiaty i znicze.

Otwarcie nowo wybudowanej świetlicy wiejskiej w Głowińsku.

W dniu 2 grudnia 2023 roku odbyło się oficjalne otwarcie i poświęcenie nowo wybudowanej świetlicy wiejskiej w Głowińsku. W uroczystości wzięli udział m.in. przedstawiciele Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Gminy Rypin, proboszcz Parafii p.w. Trójcy Świętej w Rypinie, członkowie Koła Gospodyń Wiejskich w Głowińsku, sołtysi gminy Rypin, przewodniczące kół gospodyń wiejskich z terenu gminy Rypin oraz mieszkańcy sołectwa Głowińsk. Przedstawiciele władz samorządowych oraz społeczności sołectwa Głowińsk dokonali przecięcia wstęgi - symbolicznego otwarcia nowej świetlicy.

X. Dobrzyński Jarmark Bożonarodzeniowy.

9 grudnia 2023 r., po raz dziesiąty, odbył się Dobrzyński Jarmark Bożonarodzeniowy, organizowany przez Gminę Rypin i Szkołę Podstawową im. ks. kard. Stefana Wyszyńskiego w Borzyminie. Jarmarkowi patronuje Wójt Gminy Rypin i Stowarzyszenie Gmin Ziemi Dobrzyńskich. Podczas jarmarku swoje stoiska prezentowało 18 wystawców. Podczas jarmarku odbyło się ogłoszenie wyników i wręczenie nagród w konkursie „Szopka Bożonarodzeniowa”, „Potrawa wigilijna” i „Młodzież zapobiega pożarom”.

„Mikołajki z książką dla najmłodszych”.

Za nami już XXIII. edycja imprezy środowiskowej "Mikołajki z książką dla najmłodszych", współorganizowanej przez Gminną Bibliotekę Publiczną w Kowalkach oraz Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rypinie. Impreza odbyła się w Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II w Kowalkach.

Spotkania z okazji Świąt Bożego Narodzenia.

W grudniu, z okazji Świąt Bożego Narodzenia, odbyły się spotkania mieszkańców gminy i organizacji społecznych w świetlicach wiejskich, organizowane przez sołtysów i koła gospodyń wiejskich. Społeczność szkół podstawowych przygotowała Jasełka Bożonarodzeniowe.

Imprezy sportowe dla dzieci i młodzieży szkolnej:

- koszykówka dziewcząt i chłopców,
- mini koszykówka dziewcząt i chłopców,

- piłkarskie szóstki dziewcząt,
- piłkarskie piątki dziewcząt,
- czwórbój LA dziewcząt i chłopców,
- trójbój LA dziewcząt i chłopców,
- piłkarskie szóstki chłopców,
- piłkarskie piątki chłopców,
- turniej piłki nożnej halowej dla klas V chłopców,
- turniej piłki nożnej halowej dla klas V dziewcząt,
- pływanie dziewcząt i chłopców,
- skok wzwyż.

Wsparcie i promocja sportu w gminie Rypin.

Wójt Gminy Rypin w dniu 15 lutego 2023 r. rozstrzygnął otwarty konkurs ofert dla klubów sportowych na realizację w 2023 roku zadań z zakresu rozwoju sportu w Gminie Rypin. Wsparcie finansowe wykorzystali:

1. Gminna Akademia Piłkarska PASJA na realizację zadania pn. „Popularyzacja piłki nożnej w Gminie Rypin”,
2. Ludowy Klub Sportowy GROT Kowalki na realizację zadania pn. „Promocja sportu”.

8. Działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rypinie jest jednostką organizacyjną Gminy Rypin realizującą zadania z zakresu pomocy społecznej. Główny cel pomocy społecznej, to umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc społeczna wkracza więc w sytuacje osób i rodzin wtedy, gdy nie są one w stanie pokonać trudności życiowych własnym działaniem.

Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokajania niezbędnych potrzeb, jak również umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Jednym z podstawowych narzędzi realizacji lokalnej polityki społecznej jest Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie Gminy Rypin na lata 2021-2025. Podstawą prawną opracowania Strategii jest art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej, w którym wskazano, że jej opracowanie i realizacja należy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym. Biorąc pod uwagę różnorodność problemów społecznych występujących wśród mieszkańców należy uwzględniać inne obowiązujące akty prawne, które nierozzerwalnie mają wpływ na realizację różnych zadań społecznych.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rypinie w 2023 roku realizował zadania określone ustawą z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej oraz wynikające z innych ustaw, w tym:

- ustawy o świadczeniach rodzinnych,
- ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
- ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów,
- ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- ustawy o Karcie Dużej Rodziny,
- ustawy o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
- ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii,
- ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,

- ustawy o dodatkach mieszkaniowych,
- ustawy o systemie oświaty,
- ustawy o dodatku węglowym,
- ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw,
- ustawy o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej,
- ustawy o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku gazu,
- ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa,

Ośrodek realizuje zadania własne gminy, jak również zadania zlecone przez administrację rządową.

W 2023 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w ramach ustawy o pomocy społecznej oraz innych ustaw, realizował następujące zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym:

- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych,
- udzielanie schronienia osobom tego pozbawionym,
- dożywianie dzieci w szkołach,
- organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania osobom potrzebującym,
- kierowanie do domu pomocy społecznej osób wymagających opieki i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu,
- pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych,
- opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne, określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- pracę socjalną,
- przyznawanie i wypłacanie stypendiów o charakterze socjalnym,
- przyznawanie i wypłacanie dodatków mieszkaniowych.

W ramach zadań zleconych z zakresu administracji rządowej podejmowane były

następujące działania:

- organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- przyznawanie i wypłacanie świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, zasiłków dla opiekunów oraz opłacanie składek na ubezpieczenie emerytalno-rentowe i zdrowotne,
- wypłacanie świadczeń wychowawczych w ramach koordynacji świadczeń,
- przyjmowanie wniosków i przyznawanie Karty Dużej Rodziny,
- realizowanie pomocy dla obywateli Ukrainy,
- przyznawanie i wypłacanie dodatku węglowego i dodatków dla gospodarstw domowych.

Działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

W roku 2023 pomoc i wsparcie z pomocy społecznej uzyskało 528 rodzin. W stosunku do roku 2022 łączna liczba rodzin korzystających z pomocy i wsparcia zwiększyła się o 101. Najczęściej występującymi przyczynami trudnej sytuacji życiowej osób i rodzin, a jednocześnie powodami ubiegania się o pomoc były kolejno: bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, potrzeba ochrony macierzyństwa, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm oraz przemoc domowa.

W ramach zadań realizowanych przez Ośrodek, wydatkowany budżet w poszczególnych działach i rozdziałach kształtował się następująco:

8.1. Ochrona zdrowia

Wykonanie w ramach tego działu wyniosło 121.162,94 zł.

Zwalczanie narkomanii

Rozdział 85153 – wykonanie 5.519,49 zł.

W ramach rozdziału środki wydatkowano na zakup materiałów i usług związanych z realizacją działań profilaktycznych w zakresie profilaktyki narkomanii.

Przeciwdziałanie alkoholizmowi

Rozdział 85154 – wykonanie 115.643,45 zł.

W 2023 roku Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych odbyła 12 posiedzeń, na których członkowie komisji przeprowadzili rozmowy profilaktyczne z osobami uzależnionymi od alkoholu oraz opiniowali zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

W ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii podjęto następujące działania:

- prowadzono Punkt Konsultacji Psychologiczno – Terapeutycznej dla osób uzależnionych i współuzależnionych oraz osób i rodzin, wobec których stosowana jest przemoc domowa,
- w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz narkomanii współpracowano z Zespołem Szkół Nr 2 oraz Zespołem Szkół Nr 5 w Rypinie,
- realizowano programy profilaktyczne w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii w szkołach podstawowych, poprzez zakup materiałów profilaktycznych i edukacyjnych dla dzieci i młodzieży szkolnej. Zakupiono materiały w ramach ogólnopolskiej kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł” oraz materiały dotyczące FAS, przemocy i depresji,
- w ramach działalności punktu prowadzone były warsztaty dla rodziców dzieci zagrożonych samobójstwem i autoagresją,
- dofinansowano działalność Klubu Liderów Profilaktyki w Kowalkach oraz działania prewencyjne Komendy Powiatowej Policji w Rypinie w zakresie zachowania bezpieczeństwa w ruchu drogowym,
- w ramach programu sfinansowano letni wypoczynek z programem profilaktycznym dla 10 dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, zagrożonych uzależnieniem,
- zorganizowano w szkołach na terenie gminy Rypin konkurs profilaktyczny na plakat z zakresu profilaktyki uzależnień pt. „Wybieram marzenia – nie uzależnienia”.
- współorganizowano piknik profilaktyczny wraz z turniejem piłkarskim, dla mieszkańców gminy Rypin w miejscowości Kowalki,
- dofinansowano również zadanie o nazwie „Kujawsko-Pomorska Niebieska Linia Pogotowie dla Osób Doznających Przemocy Domowej”. W ramach tego zadania działa „Kujawsko- Pomorska Niebieska Linia” - telefoniczne pogotowie dla osób doznających przemocy domowej, obsługiwana przez wykwalifikowanych specjalistów.

8.2. Pomoc społeczna

Wykonanie w ramach tego działu wyniosło 2.749.225,58 zł.

W ramach pomocy społecznej realizowano:

Domy pomocy społecznej

Rozdział 85202 – wykonanie 466.955,23 zł.

Wykorzystane środki zostały przeznaczone na opłatę pobytu w domach pomocy społecznej 11 osób przewlekle chorych, samotnych, nieposiadających bliskiej rodziny zobowiązanej do sprawowania opieki lub nie będącej w stanie takiej opieki zapewnić. W porównaniu do roku 2022 liczba osób umieszczonych w domach pomocy społecznej zwiększyła się o 2 osoby.

Zadanie zostało w całości finansowane ze środków własnych gminy.

Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej

Rozdział 85213 – wykonanie 19.900,18 zł.

Zadanie było realizowane w ramach dofinansowania Wojewody do zadań własnych. W ramach posiadanych środków opłacono składki na ubezpieczenie zdrowotne osób pobierających zasiłki stałe.

Zasiłki i pomoc w naturze

Rozdział 85214 – wykonanie 148.780,35 zł.

Zasiłek okresowy adresowany jest do osób i rodzin, które ze względu na bezrobocie, niepełnosprawność czy długotrwałą chorobę nie osiągają dochodów lub osiągają dochody niższe niż ustawowe kryterium dochodowe, z przeznaczeniem na zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych. Zadanie było realizowane ze środków budżetu Wojewody. Na wypłatę zasiłków okresowych otrzymaną dotację wykorzystano w wysokości 146.475,35 zł, przyznając 322 świadczenia dla 65 rodzin. Największą liczbę osób korzystających z zasiłków okresowych stanowią osoby bezrobotne (52 osoby), pozostałe rodziny otrzymują pomoc z uwagi na długotrwałą chorobę i niepełnosprawność.

Pomoc dla obywateli Ukrainy

W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 13 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, uchodźcy z Ukrainy zyskali prawo do ubiegania się o różne formy pomocy finansowej, na zasadach i w trybie określonym w ustawie o pomocy społecznej. W ramach rozdziału wypłacono 4 zasiłki okresowe dla 2 obywateli Ukrainy, w kwocie 2.305,00 zł. Zadanie zostało sfinansowane z budżetu państwa, z Funduszu Pomocy.

W porównaniu do roku 2022 kwota wydatkowana w tym rozdziale zmniejszyła się o 12.330,86 zł.

Dodatki mieszkaniowe

Rozdział 85215 – wykonanie 27.350,20 zł.

Powyższa kwota została wykorzystana na wypłatę dodatków mieszkaniowych dla 14 rodzin będących najemcami lokali mieszkalnych. Pomoc w opłatach czynszowych przysługuje rodzinom będącym w trudnej sytuacji finansowej. W porównaniu do roku 2022 wydatkowana kwota w tym rozdziale na wypłatę dodatków mieszkaniowych zwiększyła się o 4.673,29 zł.

Zasilki stałe

Rozdział 85216 – wykonanie 233.933,05 zł.

Zasiłek stały jest świadczeniem przysługującym osobom całkowicie niezdolnym do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, spełniającym obowiązujące w pomocy społecznej kryterium dochodowe (obecnie 776,00 zł dla osób samotnych i 600,00 zł dla osób w rodzinach). Zadanie zostało sfinansowane z budżetu Wojewody jako dofinansowanie zadania własnego. Kwota przekazanej dotacji została wykorzystana na wypłatę zasiłków stałych dla 38 osób (w tym 34 osób samotnych i 4 osób w rodzinie). Liczba osób kwalifikujących się do zasiłku stałego w stosunku do roku poprzedniego wzrosła o 3 osoby, a wydatkowana kwota o 14.355,70 zł.

Ośrodki Pomocy Społecznej

Rozdział 85219 – wykonanie 869.272,14 zł.

Środki przeznaczone w całości na pokrycie kosztów funkcjonowania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rypinie, tj. na wynagrodzenia wraz z pochodnymi dla 9 pracowników i 1 osoby zatrudnionej na podstawie umowy zlecenie, odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych, wypłatę dodatkowego wynagrodzenia rocznego, koszty szkoleń pracowników, na wydatki rzeczowe obejmujące głównie zakup materiałów biurowych i publikacji, jak również na zakup usług, w tym informatycznych, telekomunikacyjnych, pocztowych, medycznych oraz ubezpieczenie mienia. W stosunku do roku 2022 wydatkowana kwota w tym rozdziale wzrosła o 233.665,57 zł.

Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej

Rozdział 85220 – wykonanie 913,89 zł.

Wydatki poniesione w ramach rozdziału obejmują koszty stałe związane z utrzymaniem mieszkania interwencji kryzysowej, zgodnie z porozumieniem zawartym z Powiatem Rypińskim. W stosunku do roku 2022 wydatkowana kwota w tym rozdziale zmniejszyła się o 70,97 zł.

Usługi opiekuńcze

Rozdział 85228 – wykonanie 643.565,05 zł.

W ramach tego rozdziału realizowano zadania z zakresu świadczenia usług opiekuńczych

dla 9 osób starszych i niepełnosprawnych z terenu gminy Rypin, poprzez zatrudnienie 11 opiekunów na podstawie umów zlecenie.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej objął opieką osoby chore, niepełnosprawne, wymagające opieki osób drugich. Z uwagi na fakt, że czas oczekiwania na miejsce w zakładzie opiekuńczo-leczniczym jest długi, a szpitale wypisują pacjentów wkrótce po zakończeniu specjalistycznego leczenia, cały ciężar opieki nad osobami niezdolnymi do samodzielnej egzystencji spoczywa na pomocy społecznej.

W ramach usług opiekuńczych realizowano również zadania z zakresu świadczenia usług specjalistycznych wykonywanych w miejscu zamieszkania. W 2023 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zatrudniał 17 terapeutów wykonujących usługi dla 17 dzieci niepełnosprawnych. W porównaniu do roku 2022 wydatkowana kwota w tym rozdziale zwiększyła się o 138.463,89 zł. Wysokie wydatki na usługi opiekuńcze spowodowane są zwiększoną potrzebą pomocy osobom wymagającym wsparcia oraz wzrostem stawki godzinowej osób wykonujących pracę w ramach umowy zlecenie.

Pomoc w zakresie dożywiania

Rozdział 85230 – wykonanie 214.391,20 zł.

W celu realizacji zadania pn. „Posiłek w szkole i w domu” Województwo Kujawsko – Pomorskie przekazało dofinansowanie w wysokości 148.000,00 zł, tj. 100,00 % planowanych środków, na dofinansowanie dożywiania dzieci w szkołach i zasiłki celowe na zakup żywności dla dzieci, osób samotnych i rodzin. Udział własny w realizacji Programu wyniósł 37.000,00 zł.

W I półroczu 2023 r. pomocą objęto 143 dzieci w wieku szkolnym i do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej, korzystających z gorącego posiłku w stołówkach szkolnych, natomiast w II półroczu 2023 r. z tej formy pomocy skorzystało 153 dzieci. Ponadto w 2023 r. w ramach programu rządowego wypłacono zasiłki celowe na zakup żywności, z których w I półroczu 2023 r. skorzystało 71 osób dorosłych oraz 14 dzieci, natomiast w II półroczu świadczenie otrzymało 28 osób dorosłych i 26 dzieci.

W 2023 roku, w ramach środków własnych, wypłacono zasiłek celowy na zakup żywności dla 57 osób na łączną kwotę 6.840,00 zł. Wydatki poniesione ze środków własnych wyniosły łącznie 43.840,00 zł.

Sfinansowano dowóz posiłków do szkół znajdujących się na terenie gminy Rypin. Koszt dowozu wyniósł 21.767,20 zł.

Pomoc dla obywateli Ukrainy

Na podstawie art. 29 i art. 30 ustawy z dnia 13 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy

w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, uchodźcy z Ukrainy zyskali prawo do ubiegania się o świadczenia z zakresu pomocy społecznej. Na terenie gminy Rypin została udzielona pomoc w formie zasiłku celowego na pokrycie kosztów posiłku w przedszkolu. Pomocą objęto 2 dzieci. Na realizację zadania wydatkowano kwotę 784,00 zł. Zadanie było w całości finansowane ze środków budżetu państwa, z Funduszu Pomocy.

Wydatkowana kwota w tym rozdziale, w porównaniu do roku 2022, zwiększyła się o 1.789,16 zł.

Pozostała działalność

Rozdział 85295 – wykonanie 124.164,29 zł.

Zasiłek celowy to świadczenie skierowane na zaspokojenie niezbędnej potrzeby bytowej. Może być przyznany w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego, wyrobów medycznych i leczenia, ogrzewania, w tym opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu. W szczególnie trudnych i uzasadnionych sytuacjach, rodzinom lub osobom, których dochód przekracza kryterium dochodowe, przyznawane są zasiłki celowe specjalne. Zasiłek celowy na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego to świadczenie, które może być przyznane osobie lub rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego.

Wydatki zrealizowane w ramach powyższego rozdziału obejmują wypłatę zasiłków celowych na zakup leków, opału, drobnych remontów, na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego oraz 13 specjalnych zasiłków celowych. Wydatkowano także środki na dowóz podopiecznych z terenu gminy Rypin do Środowiskowego Domu Samopomocy w Rypinie. Poniesiono również wydatki za pobyt 1 osoby bezdomnej w schronisku dla osób bezdomnych.

Wypłacono również świadczenia pieniężne dla 14 osób za prace społecznie użyteczne, które były wykonywane w miesiącach marzec-listopad 2023 roku. Zadanie było realizowane na podstawie porozumienia z Powiatowym Urzędem Pracy w Rypinie w sprawie organizacji prac społecznie użytecznych dla osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku, korzystających z pomocy społecznej.

W ramach rozdziału realizowany był projekt pn. „Kujawsko-Pomorska Teleopieka” wynikający z umowy o partnerstwie na rzecz realizacji Projektu „Kujawsko-Pomorska Teleopieka” w ramach części Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020, współfinansowanej z Europejskiego Funduszu Społecznego, z dnia 22 grudnia 2020 roku. Na terenie województwa kujawsko-pomorskiego

zostało utworzone Kujawsko-Pomorskie Telecentrum i wdrożono system teleopieki z zastosowaniem nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych jako jeden z elementów kompleksowego wsparcia. Programem zostało objętych 11 mieszkańców z terenu gminy Rypin, którzy zostali wyposażeni w urządzenie do teleopieki. Urządzenie jest wyposażone w przycisk SOS i geolokalizację. W przypadku zagrożenia życia lub zdrowia, po wciśnięciu przycisku, osoba połączy się za pomocą urządzenia z Telecentrum, a pracownik telecentrum powiadomi odpowiednie służby. W 2023 roku zakończono realizację tej edycji projektu. Na obsługę zaplanowano środki w wysokości 4.599,20 zł, z czego dofinansowanie w ramach środków unijnych wyniosło 2.257,75 zł, wkład własny wyniósł 2.341,45 zł. Całkowita wartość projektu wyniosła 21.044,81 zł, z czego dofinansowanie w ramach środków unijnych (koszty bezpośrednie) 7.159,81 zł, koszty pośrednie w ramach dofinansowania 2.500,00 zł, wkład własny 11.385,00 zł.

Wydatkowana kwota w tym rozdziale, w porównaniu do roku 2022, zmniejszyła się o 1.049.313,53 zł z uwagi na zakończenie realizacji wypłat dodatku osłonowego.

8.3. Pozostałe działania w zakresie polityki społecznej

Rozdział 85395 – wykonanie 37.624,26 zł.

Dodatek węglowy i inne źródła ciepła

Dodatek węglowy w wysokości 3.000,00 zł został wprowadzony ustawą z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym. O wypłatę dodatku mogły ubiegać się gospodarstwa domowe, dla których głównym źródłem ogrzewania był kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe – zasilane węglem kamiennym, brykietem lub peletem, zawierającymi co najmniej 85% węgla kamiennego.

W 2023 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rypinie wypłacił 2 świadczenia, na łączną kwotę 6.000,00 zł. Na usługi pocztowe, bankowe, informatyczne wydatkowano kwotę 5.549,71 zł. W ramach środków Funduszu Przeciwdziałania Covid-19 wydatkowano kwotę 120,00 zł, pozostała część wydatków została sfinansowana ze środków własnych gminy.

Dodatek na inne źródła ciepła został wprowadzony ustawą z dnia 15 września 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw i przysługiwał gospodarstwom domowym, dla których głównym źródłem ogrzewania był kocioł gazowy zasilany skroplonym gazem LPG, kocioł na paliwo stałe, kocioł olejowy, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, piec kaflowy na paliwo stałe, piecokuchnia, trzon kuchenny, a rodzaj wykorzystywanego paliwa to pelet drzewny, drewno kawałkowe, inny rodzaj biomasy, gaz skroplony LPG, olej opałowy. Wysokość dodatku była

zróżnicowana i uzależniona od rodzaju paliwa wykorzystywanego do ogrzewania gospodarstwa domowego i wynosiła od 500,00 zł do 3.000,00 zł.

W 2023 roku wypłacono 2 dodatki dla gospodarstw domowych, z czego 1 dodatek dla podmiotu ogrzewającego się drewnem i 1 dodatek dla podmiotu ogrzewającego się gazem LPG. Na świadczenia wydatkowano kwotę 1.500,00 zł. Na usługi informatyczne i bankowe wydatkowano kwotę 1.818,44 zł z czego 30,00 zł ze środków Funduszu Przeciwdziałania Covid-19, pozostała część wydatków została sfinansowana ze środków własnych gminy.

Dodatek elektryczny został wprowadzony ustawą z dnia 7 października 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej i przysługiwał gospodarstwom domowym, dla których głównym źródłem ogrzewania były pompy ciepła i ogrzewanie elektryczne/bojler elektryczny. Na gospodarstwo domowe można było uzyskać dofinansowanie w wysokości 1.000,00 zł dla gospodarstwa domowego, które w 2021 roku zużyło mniej niż 5MWh energii elektrycznej, 1.500,00 zł – dla gospodarstwa domowego, które w 2021 roku zużyło więcej niż 5 MWh energii elektrycznej. Wypłacono 7 świadczeń w kwocie 1.000,00 zł i 7 świadczeń w kwocie 1.500,00 zł. Na obsługę zadania wydatkowano kwotę 1.868,91 zł, z czego 350,00 zł sfinansowano ze środków Funduszu Przeciwdziałania Covid – 19, pozostała część wydatków została sfinansowana ze środków własnych gminy.

Dodatek gazowy został wprowadzony ustawą z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku gazu. Refundację podatku VAT mogła otrzymać osoba wykorzystująca gaz jako główne źródło ogrzewania gospodarstwa domowego. Refundacja odpowiada podatkowi VAT wynikającemu z opłaconej faktury dokumentującej dostarczenie paliw gazowych od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 31 grudnia 2023 r. do tego odbiorcy paliw gazowych. Na podstawie 5 złożonych wniosków, wypłacono 5 świadczeń w łącznej kwocie 1.732,83 zł. Na obsługę zadania wydatkowano kwotę 1.654,37 zł, z czego kwotę 34,66 zł sfinansowano ze środków Funduszu Przeciwdziałania Covid – 19, pozostała część wydatków została sfinansowana ze środków własnych gminy.

Wydatkowana kwota w tym rozdziale, w porównaniu do roku 2022, zmniejszyła się o 6.814.932,22 zł, głównie z uwagi na zakończenie realizacji wypłat zdecydowanej większości dodatków węglowych i na inne źródła ciepła.

8.4. Edukacyjna opieka wychowawcza

Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym

Rozdział 85415 – wykonanie 51.797,66 zł.

Stypendia szkolne są formą pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie. W roku 2023 na pomoc materialną o charakterze socjalnym wydatkowano łącznie kwotę 51.797,66 zł, w tym środki własne Gminy wyniosły 5.179,77 zł. Z pomocy materialnej skorzystało 59 uczniów. W porównaniu do roku 2022 liczba uczniów korzystających z pomocy materialnej zmniejszyła się o 28, a wydatkowana na ten cel kwota o 3.890,00 zł.

8.5. Rodzina

Wykonanie w ramach tego działu wyniosło 4.565.921,21 zł.

Rozdział 85502 – wykonanie 4.130.546,07 zł.

Świadczenia wychowawcze

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rypinie wypłacił 39 świadczeń wychowawczych w ramach koordynacji świadczeń na łączną kwotę 15.401,71 zł. Koszty obsługi w wysokości 1.999,75 zł obejmowały zakup materiałów i usług bankowych i informatycznych. Zadanie zostało w całości sfinansowane ze środków budżetu państwa.

Świadczenia rodzinne

Wydatki związane z realizacją tego zadania zostały sfinansowane z dwóch źródeł:

- **ze środków Wojewody** jako zadanie zlecone, dla którego plan roczny wyniósł 4.026.852,00 zł, z czego wykorzystano 4.021.156,66 zł (99,86% planu), przeznaczając:
  - a) kwotę 3.553.109,29 zł na wypłatę: 6903 zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami, 785 świadczeń pielęgnacyjnych, 2160 zasiłków pielęgnacyjnych, 460 świadczeń z funduszu alimentacyjnego, 62 specjalnych zasiłków opiekuńczych, 37 jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia dziecka, 12 zasiłków dla opiekunów, 210 świadczeń rodzicielskich,
  - b) kwotę 351.897,64 zł na opłatę składek na ubezpieczenie społeczne za osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne, zasiłek dla opiekuna i specjalny zasiłek opiekuńczy,
  - c) kwotę 116.149,73 zł na koszty obsługi świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego oraz na wypłatę wynagrodzeń;
- **ze środków własnych Gminy** na realizację zadania przeznaczono 105.863,00 zł, z czego

wykorzystano 91.987,95 zł, co stanowi 86,89 % planu. Środki w głównej mierze przeznaczono na wypłatę wynagrodzeń wraz z pochodnymi, szkolenia, zakup usług związanych z wykonywaniem pracy na stanowiskach do spraw obsługi świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego oraz odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych.

W stosunku do roku poprzedniego zwiększyła się kwota wydatkowana w tym rozdziale o 227.147,33 zł, głównie z uwagi na wzrost ilości świadczeń związanych z niepełnosprawnością.

W wyniku prowadzonej w 2023 roku egzekucji wobec dłużników alimentacyjnych na poczet zadłużenia z tytułu funduszu alimentacyjnego i odsetek, komornicy przekazali kwotę 103.070,36 zł, z czego:

- do budżetu Państwa przekazano 90.185,43 zł (w tym odsetki w kwocie 70.858,04 zł),
- na dochody własne przekazano 12.884,93 zł.

Zaległość z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego na koniec 2023 roku, po odliczeniu dokonanych zwrotów od komornika, wynosiła 2.340.918,07 zł.

Zaległość z tytułu wypłaconej zaliczki alimentacyjnej na koniec 2023 roku wynosiła 315.022,42 zł. W roku 2023 nie dokonano żadnej wpłaty z wyżej wymienionego tytułu.

W roku 2023, w porównaniu do roku 2022, wzrosła o 10.339,55 zł kwota przekazywana przez komorników na poczet zadłużenia z tytułu funduszu alimentacyjnego.

Mimo prowadzonej egzekucji przez komorników oraz działań podejmowanych przez organ właściwy dłużnika, zwroty od dłużników alimentacyjnych nadal są niewielkie głównie z powodu dużego bezrobocia wśród dłużników.

Karta Dużej Rodziny

Rozdział 85503 – wykonanie 1.669,00 zł.

Karta Dużej Rodziny to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin z trojgiem i więcej dzieci, zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych. Posiadacze KDR mają możliwość korzystania z preferencyjnej oferty podmiotów, m.in. z branży spożywczej, paliwowej, bankowej czy rekreacyjnej. KDR wspiera budżety rodzin wielodzietnych oraz ułatwia dostęp do dóbr i usług. W 2023 roku złożono 86 wniosków o przyznanie Karty Dużej Rodziny. W porównaniu do roku 2022 ilość wniosków zmniejszyła się o 20.

Wspieranie rodziny

Rozdział 85504 – wykonanie 85.161,22 zł.

Zgodnie z wymogami ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie

pieczy zastępczej w gminie Rypin jest zatrudniony asystent rodziny. Asystent ma za zadanie towarzyszyć rodzinie w pokonywaniu trudności, poprawie funkcjonowania i zmianie niekorzystnych dla rodziny sytuacji kryzysowych.

Środki własne gminy zostały przeznaczone w głównej mierze na wynagrodzenie asystenta rodziny wraz z pochodnymi, wypłatę dodatkowego wynagrodzenia rocznego, koszty podróży służbowych i szkoleń pracownika oraz odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych.

W ramach programu „Asystent rodziny w 2023 r.” Gmina Rypin otrzymała z Funduszu Pracy środki finansowe w wysokości 11.184,04 zł. Środki te zostały przeznaczone na dofinansowanie kosztów wypłaty jednorazowego dodatku do wynagrodzenia dla asystentów rodziny oraz koszty zatrudnienia asystenta w okresie listopad – grudzień 2023 r. Zgodnie z umową dodatek oraz dofinansowanie do kosztów zatrudnienia powinny stanowić maksymalnie do 80 % kosztów wynagrodzenia, natomiast wkład własny Gminy powinien wynieść minimum 20 % wynagrodzenia.

W 2023 roku opieką zostało objętych 17 rodzin z terenu gminy Rypin.

Rodziny zastępcze

Rozdział 85508 – wykonanie 96.512,92 zł.

Wykorzystane środki zostały przeznaczone na opłatę kosztów pobytu 10 dzieci z terenu gminy Rypin w rodzinach zastępczych oraz opiekę koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, sprawującego opiekę nad rodzinami zastępczymi i rodzinnymi domami dziecka. Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jest to zadanie własne gminy. W pierwszym roku pobytu dziecka w rodzinie zastępczej gmina ponosi 10% kosztów, natomiast w drugim roku 30%, a w trzecim i kolejnych latach 50% kosztów ogółem.

Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych

Rozdział 85510 – wykonanie 180.323,25 zł.

Wykorzystane środki przeznaczono na opłatę kosztów pobytu 5 dzieci z terenu gminy Rypin w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu specjalistyczno – terapeutycznego i 1 dziecka znajdującego się w domu dziecka. W pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej gmina ponosi 10%, w drugim roku 30%, a w trzecim i kolejnych latach 50% średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

W roku 2023 w stosunku do roku poprzedniego, zwiększyła się kwota kosztów utrzymania poniesiona przez gminę o 130.391,15 zł.

Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne

Rozdział 85513 – wykonanie 71.095,00 zł.

Zadanie było realizowane w ramach dofinansowania Wojewody do zadań zleconych.

W ramach posiadanych środków opłacono składki na ubezpieczenie zdrowotne od niektórych świadczeń rodzinnych.

W porównaniu z rokiem ubiegłym kwota ta wzrosła o 23.053,67 zł z uwagi na wzrost liczby świadczeń dla osób sprawujących opiekę nad osobą niepełnosprawną.

Pozostała działalność

Rozdział 85595 – wykonanie 613,75 zł.

Pomoc dla obywateli Ukrainy

Na podstawie art. 26 ustawy z dnia 13 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, uchodźcy z Ukrainy zyskali prawo do ubiegania się także o świadczenia rodzinne, na zasadach i w trybie wskazanym w ustawach regulujących ich przyznawanie. W okresie sprawozdawczym wypłacono 6 świadczeń na łączną kwotę 599,00 zł. Na realizację zadania przysługiwały koszty obsługi w wysokości 3% kwoty wypłaconych świadczeń. Zadanie zostało w całości sfinansowane ze środków budżetu państwa, z Funduszu Pomocy.

W roku 2023 środki finansowe wydatkowane na zadania z zakresu polityki społecznej zmniejszyły się w porównaniu do roku poprzedniego, głównie ze względu na zakończenie realizacji wypłat zdecydowanej większości dodatków węglowych i na inne źródła ciepła oraz dodatku osłonowego. Najwięcej środków wydatkowano w Dziale 855 – Rodzina, co stanowiło ponad 60 % ogólnych wydatków w zakresie polityki społecznej.

Ponadto Ośrodek prowadzi obsługę organizacyjno-techniczną i finansową Zespołu Interdyscyplinarnego, który realizuje działania określone między innymi w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz w gminnym programie przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej.

W 2023 roku do tutejszego Ośrodka wpłynęło 5 formularzy „Niebieska Karta – A” założonych przez policję. W rodzinach, w których występuje przemoc, prowadzona jest praca socjalna. Ponadto ofiary przemocy oraz sprawcy kierowani są na terapię do punktu konsultacji psychologiczno – terapeutycznej oraz do placówek poradnictwa specjalistycznego. W miarę potrzeb otrzymują także pomoc materialną. Dzięki zatrudnionemu psychoterapeucie mogliśmy rozwiązać wiele problemów na miejscu, nie wysyłając potrzebujących poza teren gminy. W 2023 roku z tej formy pomocy skorzystały 64 osoby.

Ośrodek utrzymuje ścisłą współpracę z Komendą Powiatową Policji (głównie z dzielnicowymi), Kuratorami Sądowymi, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, szkołami i innymi instytucjami. Całość zadań wymienionych powyżej realizowali pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Reasumując pomoc i możliwości finansowe ośrodka, należy stwierdzić, że w pełni realizuje on wciąż rosnące zadania i potrzeby, podejmując działania zmierzające do życiowego usamodzielnienia osób, rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.